

JUMAL LÕI MAAILMA

Pühapäevakooli materjalid

JUMAL LÕI MAAILMA

Pühapäevakooli materjalid
kaheksaks õppetunniks

Tallinn 2003
Eesti Metodisti Kirik

Armas pühapäevakooliõpetaja,

Jumal on andnud Sulle imelise vastutuse lapsi õpetada. Vastutuse jagada Jumala armastuse sõnumit. Me palvetame, et see raamat võiks olla oluline tööriist Sinu õpetajatöös. Tahame jätkuvalt Sinu eest Jumalat tänada ning ühineda Sinuga palvetes, et saaksid Jumalalt juhatust ja tarkust, kui astud laste ette.

Õnnistussooviga,
Joy Carr ja Shirley Wu
Metodisti Maailmanõukogu

*Eestikeelse materjali sobivasse vormi kohandamise ja rohkete mõttelist ja käelist tegevust pakku-
vate lisamaterjalidega täiendamise tegeleva töögrupi koosseisu kuulusid Külli Kuusemaa, Sirli
Lahi, Lii Lilleoja, Pille Mägila, Piibe Piirma, Urve Pärnamets ja allakirjutanu.
Ristsõnad mõtles välja Maire Ivanova.
Tegeluslehed ja materjali tervikuna kujundas ning pildid joonistas Piibe Piirma.
Suur-suur tänu kõigile vaevanägijatele!*

*Meeli Tankler
Töögrupi koordinaator*

Tallinn, 2003

KUIDAS SEDA RAAMATUT KASUTADA

See raamat kuulub kolme-aastasesse laste pühapäevakooli materjalide tsükklisse.

Suunatud eelkõige 6-9 aastastele, on materjal vastavalt kohandades sobiv ka pisut noorematele või vanematele. Iga õppetund jaguneb kaheks pooleks. Esimene pool teenib õpetaja isikliku vaimuliku kasvamise eesmärgi ning aitab tunniks ette valmistuda. Teine pool on konkreetselt laste õpetamiseks kasutatav materjal.

Heidame pilgu materjali ülesehitusele:

Tegemist on õppetundide kogumiga, mis räägivad samast teemast. Selle raamatu üldteemaks on Jeesuse elu. Jeesus elas selles maailmas Jumala sõnakuuleliku pojana. Tema armastust tulvil elu näitab, mida Jumala lapsed on kutsutud tegema ja millised olema. Igal õppetunnil on oma põhiteema, samas on kõigi ühte ossa kuuluvate õppetundide põhiteema ikkagi ühine. See aitab õpetajal ja lastel keskenduda mitme pühapäeva vältel ühele peamisele teemale. Igal õppetunnil on järjekorranumber ja oma pealkiri.

ESIMENE POOL: TUNNIKS ETTE VALMISTAMINE

1. PEAMINE MÕTE: Igal õppetunnil on üks kandev mõte. Sissejuhatus, Piiblitekst, tegelused ja lõpupalve/ülistuse osa koonduvad kõik selle teema ümber.

2. PIIBLITEKST: Iga õppetunni keskpunktis on piiblitlugu või -sõnum. Mõnikord peaks õpetaja selle otse Piiblist lugema, teinekord soovitatakse aga lugu oma sõnadega jutustada. Mõne õppetunni puhul on piiblitlugu kohandatud eale vastavasse kõnepruuki.

3. PIIBLI TAUSTATEAVE JA OLULISED TERMINID: Informatsioon konkreetses õppetunnis kasutatava piibliteksti sügavamaks mõistmiseks. Ära on toodud ka võtmesõnad või terminid õppetunni sisus, mida lapsed peaksid tundma ja mõistma.

4. SOOVITAVAD/VAJALIKUD PILDID: Antakse soovitusi õpetajale, milliste piltidega saaks tundi huvitavamaks muuta.

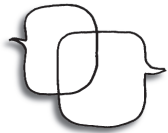
5. ÕPETAJA ISIKLIK VAIKUSHETK: Meie usk on arenev protsess. See osa on toeks õpetaja isiklikule usulisele arengule. Piibli kirjakohtad ning mõtisklused nende üle keskenduvad õppetunnis käsitletavale piiblitekstile.

TEINE POOL: ÕPPETUND

1. SISSEJUHATUS: Iga õppetund algab sissejuhatusega. Sissejuhatus on kujundatud nõnda, et see annaks lastele tunde: õppetund on nende mõeldud ja puudutab neid.

2. PIIBLILOO JUTUSTAMINE: Piiblitloo või -sõnumi õpetamiseks on kasutatud erinevaid meetodeid ja tegelusi. Õppematerjal pakub igaks tunniks välja sobiva keelekasutuse ja sellised õpetamise meetodid, mis on lastele arusaadavad.

3. MEIE VASTUS PIIBLILOOLE: Siin soovitatud tegeluste eesmärgiks on aidata lastel tunnis õpitud korrata ning selgusele jõuda, kuidas Piibli sõnum nende endi eludega seostub. Lisamapis on iga tunni tegelusteks vajalikud joonised ja šabloonid, suure värvilise pildi must-valge variant värvimiseks, samuti tegeluslehed tunni kohta, mida õpetaja võib ise igale õpilasele paljundada. Need kannavad vastava tunni järjekorranumbrit ja tunni materjalid on neile viidatud. Tegelused on märgistatud erinevate sümbolitega, mis tähistavad vastavalt arutelu, mängu, küsimuste vastamist või meisterdamist:



arutelu



mäng



küsimused



meisterdamine



laulmine

4. LÕPUPALVE/ÜLISTUS: Iga õppetund peaks lõppema palve/ülistusega.

Palve peaks sisaldama tänusõnu selle eest, mida sai koos õpitud, ja ühtlasi väljendama soovi ja igatsust selle õpitu alusel oma elu korraldada.

ÕPPETUND 1: ALGUS

ÕPPETUND 2: JUMAL LÕI MAA, MERE JA TAIMED

ÕPPETUND 3: JUMAL LÕI VALGUSED

ÕPPETUND 4: JUMAL LÕI LOOMAD

ÕPPETUND 5: JUMAL LÕI INIMESE

ÕPPETUND 6: JUMAL HOOLITSEB KOGU LOODU EEST

ÕPPETUND 7: JUMAL VARUSTAB MEID KASVAMISEKS JA MUUTUMISEKS

ÕPPETUND 8: KASUTAGEM TARGASTI JUMALA HÄID ANDE

ÕPPETUND 1: ALGUS

ÜLDPEALKIRI: Alguses lõi Jumal maailma

ÜLDTEEMA: Piibel loob meile pildi Jumalast kui kogu universumi loojast ja alalhoidjast ning inimesest, kes on loodud Jumala näo järele.

ESIMENE POOL: TUNNIKS ETTEVALMISTAMINE

1. PEAMINE MÕTE: Jumal on kõige loodu algus. Me oleme Jumalale tänulikud kogu loodu eest ja me võime rõõmu tunda Tema loodud maailmast.

2. PIIBLITEKST: 1. Moosese 1:1-5, Laul 33:6-9

Kuldsalm: 1. Moosese 1:1 “Alguses lõi Jumal taeva ja maa.”

3. PIIBLI TAUSTATEAVE JA OLULISED TERMINID:

Vana Testamendi esimest viit raamatut nimetatakse Pentateuk või Toora, mis tähendab heebrea keeles õpetust. 1. Moosese raamat ehk Genesis on esimene raamat neist viiest. Sõna “genesis” tähendabki algust või päritolu. 1. Moosese raamat on raamat, millele toetudes hakatakse meile avama Jumala tegevust selles maailmas. Loomisloo kaudu hakkame me nägema seda, kuidas tolleaegsed uskujad maailma nägid ja kogesid ning mõistsid seda, kuidas maailm oma alguse on saanud.

loomine: Jumala tegevus, millest saab kogu maailm alguse; korra loomine kaosest. Üldisemalt võttes millegi tekitamine, mida pole enne olnud (nt kunstniku looming, helilooja looming - tulemuseks on mingi tervik)

taevas: see õhuruum, mis on maa kohal

maa: maapind, nimetatakse ka maismaaks; erinev näiteks veepinnast või õhust

4. SOOVITAVAD/VAJALIKUD PILDID

Pilt maakerast - kasuta nt atlast! - või gloobus

5. ÕPETAJA ISIKLIK VAIKUSHETK:

Sel nädalal alusta iga päev oma vaikset hetke lõiguga loomisloost. Seejärel võta mõni minut aega selle üle mõtisklemiseks. Milline on sinu arusaam kõige loodu algusest? Kuidas sa näed Jumalat end ilmutavat loodu kaudu? Millised on sinu vastamata küsimused? Ja eelkõige olgu su ees küsimus sellest, kuidas sa saaksid kõige paremini selgitada neid loomisloo lõike ja kogu loomisakti olemust oma õpilastele.

Võta iga päev aega palveks. Nimeta oma õpilaste nimesid Jumala ees ja palveta nende vajaduste pärast. Palu Jumalalt juhtimist oma töös lastega ja selle planeerimises.

TEINE POOL: ÕPPETUND

1. SISSEJUHATUS:

Võta kaasa korv või mõni muu anum lillede, lehtede, kivide jms loodusliku materjaliga. Pane see lauale ja kui lapsed saavad, lase igaühel sealt seest midagi võtta. Lase lapsel nimetada see objekt, mille ta pihku sai, ja seejärel võib need põrandale mingi kujundina maha asetada (või ka anumasse tagasi panna).

Kui kõik lapsed on saanud ja kõik objektid anumast väljas (või anumasse tagasi asetatud), küsi lastelt uuesti, mida nad said.

Lapsed võivad vajada abi nimetuste osas!

Seejärel küsi: “Kust kõik need asjad pärit on?” *Tunnusta erinevaid vastuseid, nagu “puu otsast”, “maast” jne. Korrigeeeri ainult juhul, kui vastus lausa vale või segadusttekitav on.*

Seejärel ütle: “Teil kõigil on õigus. Kõik need asjad on pärit sellest maailmast, kus me elame. Ja nad on osa sellest loodust, mis Jumal on meile andnud.”

2. PIIBLILOO JUTUSTAMINE:

Räägi lastega sellest, mida tähendab algus. Mis on enne algust? Kas enne, kui päev algab, on päev või midagi muud? Kas enne, kui koolivaheaeg algab, on koolivaheaeg? Kui tähestik algab tähega A, siis kas mõni tähestiku täht on enne A tähte?

Aita lastel jõuda arusaamiseni, et ühtegi asja ei ole olemas enne, kui see algab.

Võid tundi kaasa tuua aabitsa ja näidata lastele, et nii nagu aabits algab A tähega, algab ka Piibel A tähega - kõige esimene täht Piiblis on A ja kõige esimene sõna on algus.

Loe lastele ette Piibli esimene salm (mis on ka kuldsalm):

“Alguses lõi Jumal taeva ja maa”.

Loe nüüd 1. Moosese raamatust salmid 1-5. Siis küsi lastelt, mida nad kuulsid sind lugemat. Lase neil meelde tuletada sõnu, mida nad kuulsid. *Võid need näiteks tahvlile kirjutada.*

Lapsed võivad vajada abi selle mõistmisel, et polnud mitte midagi olemas enne, kui Jumal maailma looma hakkas. Nad võivad vajada abi ka mõnede teiste väljendite mõistmisel. Väga oluline on see, kuidas nad sõnu mõistavad, sest sellest sõltub, kas nad mõistavad seda, et Jumal tõepoolest on loonud maailma ja kõik, mis selles on.

Näita lastele maakera pilti või gloobust - aita neil mõista, et selline on Jumala loodud maailm nii, nagu me tänapäeval seda tunneme ja sellest aru saame.

Küsi, kas selline maa (maakera) oli olemas enne, kui Jumal alustas loomist.

Jutusta lugu talvehommikust:

Suures linnas algab päev. Esimesed bussid ja trammid sõidavad depoodest välja, igaüks oma marsruudile. Suurtes majades hakkavad inimesed järjest ärkama - väljastpoolt vaadates võib näha, kuidas järjest rohkemate akende taga valgus süttib. Esimesed autod hakkavad tänavatel mürinaga sõitma, mõned inimesed on juba väljas ja kuhugi ruttamas, mõned on tulnud välja oma koertega varahommikust jalutuskäiku tegema. Majahoidjad lükkavad kõnniteedelt ära lund, mis öösel on sadanud.

Kodus tiriseb äratuskell. Ema tõuseb ja hakkab köögis toimetama, toidulõhnad ja kohvilõhnad levivad teistesse tubadesse. Keegi solistab vannitoas, keegi otsib kadunud sokki taga, muusika pannakse mängima, ema vaatab kraadiklaasi akna taga ja leiab, et väljas on nii külm, et on vaja sooje- mad kindad välja otsida. Isal on kiire habemeajamisega, sest sina ootad juba ukse taga oma järge, et hambaid pesta.

Kõik lähevad kuskile - kes kooli, kes lasteaeda, kes tööle. Lasteaedade, koolimajade, poodide ja igasuguste muude majade ukсед keeratakse lukust lahti, tuled pannakse sees põlema, inimesed hakkavad sinna kohale jõudma. Suured elumajad jäävad tühjemaks, tuled kustuvad akende taga, inimesed kiirustavad busside ja trammide peale.

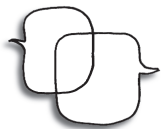
Küsi lastelt - mis oli enne seda, millest ma jutustasin? Kas enne hommikut oli hommik või midagi muud? Mis on öösel teistmoodi kui päeval?

3. TEGELUSED:



1. Meisterdamine (vt lisa)

Värvi üks pool pildist tumedaks. Lõika teiselt lehelt välja tähed ja kleebi õigesse järjekorda, nii et saad kuldsalmi.



2. Arutelu

Palu lastel silmad kõvasti kinni pigistada. Kui kõigil on silmad kinni, küsi, mida nad näevad. Vastus võib olla “mitte midagi” või “pimedus” vms. Küsi neilt, kas kõik tundub pime, kui silmad on kinni. Seejärel palu neil silmad avada.

Nüüd küsi neilt, kas nad näevad valgust. Tuleta neile meelde, et enne valguse loomist oli kõikjal pimedus. Jumal lõi valguse ja valgus oli tema meelest hea.

Hommikul on selleks ajaks enamasti valge, kui me üles tõuseme ja välja läheme. Öösiti on pime ja sellel pimedal ajal me magame. Kui Jumal lõi valguse, nimetas ta selle päevaks. Pimedus sai Jumalalt nimeks öö.



3. Mäng

Lapsed seisavad ringis. Palu neil hoida käsi üleval. Kui nad peavad vaatama pimedust, katavad nad silmad tihedasti kätega. Kui nad peavad vaatama valgust, võtavad nad käed silmade eest ära. Võid mängida järgmiselt: lastel on käed ootevalmis üleval, ja sina hüüad vaheldumisi “Pimedus” või “Valgus”. Jälgi, et kõik teeksid õigesti. See on tähelepanul baseeruv mäng.



4. Laul (noot lisas)

Laula lastega laulu “Olen rõõmus...” Jaga nädalapäevad laste vahel ära, nii et igauks saab ühe päeva nime laulda. Kui lapsi on rohkem kui seitse, siis laulge laulu mitu korda läbi, et iga laps saaks päeva nime laulda. Siis alusta mõnest teisest lapsest, et iga lapse päev muutuks.



5. Mäng “Päev ja öö”

Kui mängujuht hüüab: “Päev!”, jooksevad kõik ringi ja tegutsevad, kui mängujuht hüüab: “Öö!”, peavad kõik liikumatult seisma jääma. Kes liigutab, läheb mängust välja. Võidab see, kes kõige viimasena mängu jääb.



6. Meisterdamine

Alusta koos lastega “Maailmaloomise päeviku” pidamist. Väiksemate lastega võid kasutada pilte või näiteks erinevat värvi paberist ruute (või mingeid muid kujundeid), et meelde jätta tähtsaid asju nende loomise järjekorras. Suuremate lastega võib kirja panna märksõnu selles järjekorras, nagu nad tekstis ette tulevad. Alguses lõi Jumal taeva, maa, valguse ja pimeduse (päeva ja öö). Taeva ja maa üldiseks sümboliks võib olla ka maakera; pimeduse ja valguse puhul pole soovitatav veel kasutada päikest ja kuud, sest neist tuleb alles edaspidi juttu. Võibolla nt kalendririba päevade nimetustega või valge ja must paber pimeduse ja valguse sümbolitena vms. Võite teha seda “päevikut” kogu grupiga koos või igaüks oma vihkusse.



7. Meisterdamine

Kogu grupiga võid alustada ka sellist suurprojekti, mille käigus iga tunni alguses lisatakse üheskoos “maailma” juurde midagi uut, mille loomisest eelmine kord juttu oli. Võid innustada lapsi iga kord pilte kaasa tooma - kui räägite tunnis nt taimede loomisest, palu lastel järgmise tundi kaasa tuua pilte igasugustest taimedest ja viljadest, mida te siis järgmise tunni sissejuhatuseks koos pildile liimite (see annab ühtlasi võimaluse korrata eelmises tunnis räägitut). Piisavalt suurt paberilehte pole ehk nii kerge leida, aga kasutada võib nt tapeedirulli, siis pole ruumipuudust karta.

4. LÕPUPALVE/ÜLISTUS:

Jumal on loonud taeva ja maa ja kõik need asjad, millest me päris tunni algul rääkisime - aga ta ootab meilt, et me selle kõige eest hoolt kannaksime. Küsi lastelt, kuidas nad võiksid kaasa aidata kõige loodu eest hoolekandmises.

Lase igal lapsel rääkida, mida tema võiks teha selleks, et loodu eest hoolt kanda. Kiida nende plaane. Kinnita neile, et küsid järgmisel korral neilt, kuidas plaanid õnnestusid. Lõpeta tänupalvega.



Lõpuks võid laulda “Õöl ja päeval inglid valvavad mind veel...” (noot lisas)

ÕPPETUND 2: JUMAL LÕI MAA, MERE JA TAIMED

ÜLDPEALKIRI: Alguses lõi Jumal maailma

ÜLDTEEMA: Piibel loob meile pildi Jumalast kui kogu universumi loojast ja alalhoidjast ning inimesest, kes on loodud Jumala näo järele.

ESIMENE POOL: TUNNIKS ETTEVALMISTAMINE

1. PEAMINE MÕTE:

Jumal lõi maa, vee ja taimed selleks, et valmistada ette elutingimusi loomadele ja inimestele. Me kiidame Jumalat tema loodud maailma eest ja kõige selle ilu eest, mis maailmas on

2. PIIBLITEKST: 1. Moosese 1:9-13, Laul 95:3-5

Kuldsalm: Laul 95:5 “Tema oma on meri, sest tema on selle teinud, ja tema käed on valmistanud kuiva maa.”

3. PIIBLI TAUSTATEAVE JA OLULISED TERMINID:

Lugesdes 1. Moosese raamatut edasi, leiame lisainfot loomisloo kohta, nii nagu seda mõisteti ja põlvest põlve suuliselt edasi anti paljude aastate vältel enne kirjapanemist. 1. Moosese raamatus on kaks loomislugu. Esimene on kirjas esimeses peatükis ja teise peatüki esimeses kolmes salmis. Meie esimesed tunnid toetuvad just sellele loole.

maa: maapind (ka maismaa), tahke pinnas, mis on erinev nt veepinnast või õhust

muld: maapinna ülemine kiht, mis sobib põllumaaks

vesi: vedelik, mis tuleb vihmana pilvedest alla, sulaveena mägedest alla või maapõuest allikana üles ja maapinnal moodustab järved ja jõed

meri: suur hulk soolast vett, mis on maismaast eraldatud

4. SOOVITAVAD/VAJALIKUD PILDID

Pilt, millel on meri, maa ja taimestik - mingi loodusmotiiv. Mõni kalendripilt sobib hästi. Võid ka lisas oleva värvimispildi enne tundi ära värvida ja seda kasutada.

5. ÕPETAJA ISIKLIK VAIKUSHETK:

Sel nädalal pane enda ümber tähele järgmisi asju:

1. päev: loe kõik selle nädala õppetunni kirjakohtad läbi

2. päev: pane tähele maapinda, millel sa kõnnid. Missugune see on? Millist värvi?

Mida see maapind sinu jaoks tähendab?

3. päev: kas sa elad mõne veekogu lähedal, nt tiigi või järve vms? Missugune see on? Kas sa tead, kes selles elavad? Mida sa tead veest, mille Jumal nimetas mereks?

4. päev: vaata, mis kasvab sinu ümber. Missugused taimed need on? Kas need on terved ja elujõulised, vajavad hooldamist, kas nad õitsevad vms? Kui palju erinevaid taimi sa märkad?

5. päev: pane tähele viljapuid - milliseid viljapuid sa üldse tunnud? Milliseid kasvab sinu lähimas naabruses? Millised viljad on müügil sinu lähimas kaupluses? Kas sa tead, kus nad kasvavad?

6. päev: loe uuesti selle nädala õppetunni kirjakohti. Kuidas on nende tähendus sinu jaoks muutunud nüüd, kus oled oma tähelepanu koondanud Jumala loodud maailma jälgimisele?

Kõiki neid teemasid võid ka lastega tunnis arutada.

TEINE POOL: ÕPPETUND

1. SISSEJUHATUS:

Aseta nähtavale kohale pilt, millel on maa, meri ja taimestik, nii et lapsed saabudes seda kohe märkaksid.

Kirjuta paberitükkidele sõnad: MAA, MULD, TAIMED, MERI jne. Pane need paberitükid pildi ümber.

Kui lapsed saabuvad, tervita neid ja juhata kogunemiskohta, kus on ka pilt. Kui kõik on kogunenud, küsi, mida nad pildil näevad. Kui kõik on nimetatud, küsi: “mis on veel pildil, mida te ei näe, aga teate, et see on maailmas olemas?” Aita neil mõelda inimestele, loomadele, lindudele, keda pole pildil näha.

Tõsta üles valge paberileht. Küsi lastelt, mida nad sellel näevad. Ükskõik, kuidas nad vastavad - aita neil lõpuks jõuda arusaamisele, et sellel pole midagi näha, mitte midagi pole, lihtsalt tühjus. Tuleta meelde, et kui Jumal maailma lõi, siis ka selle kohta on Piiblis öeldud, et mitte midagi ei olnud (“tühi ja paljas”). Tuleta meelde eelmise nädala Piiblisalmi 1. Moosese 1:1-2. Inimesed, kes Piibli kirja panid, tahtsid, et me selgesti teaksime - Jumal lõi maailma mitte millestki, just nagu see tühi paberileht on täiesti tühi, sellel pole midagi näha.

2. PIIBLILOO JUTUSTAMINE:

Loe lastele tänase tunni Piiblitekst 1. Moosese 1:9-13.

3. TEGELUSED:



1. Meisterdamine

Kutsu lapsed laua ümber ja anna igatühele valge paberileht. Küsi neilt, mida nad tahaksid luua sellele paberilehele. (Pea meeles: kuidas nad joonistavad ja see, mis pildil on, pole nii olulised - oluline on saada mõtlemise kogemus, kuidas midagi luua, ja selle kogemuse jagamine (jutustamine) üksteisele).

Alles pärast rääkimist anna neile pliiatsid või kriidid ja lase neil luua midagi mitte millestki. Anna lastele võimalus jagada üksteisega seda, mida nad on “loonud”. Kui kõik, kes on tahtnud, on rääkida saanud, ütle neile, et see, mida nad tegid, on pisut sarnane sellele, mida Jumal tegi, kui ta lõi maailma.



2. Meisterdamine

Jätka koos lastega “Maailmaloomise päeviku” pidamist. Väiksemate lastega võid kasutada pilte või näiteks erinevat värvi paberist ruute (või mingeid muid kujundeid), et meelde jätta tähtsaid asju nende loomise järjekorras. Suuremate lastega võib kirja panna märksõnu selles järjekorras, nagu nad tekstis ette tulevad. Tänapäevaste sõnad on **maa, meri, rohi, taimed, viljapuud, seemned**. Võite teha seda “päevikut” kogu grupiga koos või igaüks oma vihikusse.



3. Meisterdamine

Kogu grupiga võid jätkata oma suurprojekti, mille käigus iga tunni alguses lisatakse üheskoos “maailma” juurde midagi uut, mille loomisest eelmine kord juttu oli. Võid innustada lapsi iga kord pilte kaasa tooma - kui räägite tunnis nt taimede loomisest, palu lastel järgmisse tundi kaasa tuua pilte igasugustest taimedest ja viljadest, mida te siis järgmise tunni sissejuhatuseks koos pildile liimite (see annab ühtlasi võimaluse korrata eelmises tunnis räägitut). Piisavalt suurt paberilehte pole ehk nii kerge leida, aga kasutada võib nt tapeedirulli, siis pole ruumipuudust karta.



4. Arutelu

Too kaasa anum mullaga. Anna lastele võimalus mulda katsuda ja sõrmede vahelt läbi lasta. Seda tehes selgita lastele, et maapinda katab kiht, mida me nimetame mullaks.

See on see osa maapinnast, milles taimed saavad kasvada. Kui võimalik, mine seejärel lastega õue ja vaadake koos, milline maapind välja näeb. Julgusta neid maapinda katsuma ja sellel mängima. Küsi, mida saab mullaga teha (taimi istutada, mudakooke pätsida jms)

Pane lapsed istuma. Seejärel vaadake üles taevasse. Mida te näete? Pilvi, päikest - see ongi, mida me taevaks nimetame, mis on eraldatud maast. Mõnikord on see selge, mõnikord pilves. Mida lapsed teavad taeva kohta?

Kui lapsed on oma mõtteid avaldanud, tuleta neile meelde, et ilma maa ja taeva loomiseta poleks ka meid, elavaid inimesi, olemas. Selle mõistmine paneb meid Jumalat tänama kõigi inimeste nimel, kes maa peal elavad.



5. Mõistatus (vt lisa)

Ühenda joonega seeme ja taim, mis sellest seemnest kasvab.



6. Mõistatus (vt lisa)

Leia täherägastikust sõnad, mis tähistavad Jumalat ja tema loodud asju.

4. LÕPUPALVE/ÜLISTUS:

Ütle lastele, et nad oma pilgu keskendaksid millelegi, millest oleme täna seoses loomisega kõnelnud. Samal ajal panevad nad käed risti. Kui kõik on vaikseks jäänud, julgusta neid mõne lausega Jumalat tänama just selle loodud asja eest, mida nad hetkel vaatavad.

ÕPPETUND 3: JUMAL LÕI VALGUSED

ÜLDPEALKIRI: Alguses lõi Jumal maailma

ÜLDTEEMA: Piibel loob meile pildi Jumalast kui kogu universumi loojast ja alalhoidjast ning inimesest, kes on loodud Jumala näo järele.

ESIMENE POOL: TUNNIKS ETTEVALMISTAMINE

1. PEAMINE MÕTE: Jumal jätkas maailma loomist. Jumal lõi valgused taevasse - tähed, päikese ja kuu. Me võime Jumalat tänada päeva ja öö ja valguse ime eest maailmas.

2. PIIBLITEKST: 1. Moosese 1:14-17
Laul 33:6
Laul 19:1
Laul 136:3-9
Laul 74:16-17

Kuldsalm: 1. Moosese 1:14 “Saagu valgused taevalaotusse eraldama päeva ööst!”

3. PIIBLI TAUSTATEAVE JA OLULISED TERMINID:

Lugu sellest, kuidas Jumal lõi maailma, jätkub. Need lood kandusid esialgu põlvest põlve edasi suulises vormis, päris pikka aega, enne kui nad kirja pandi. Nad peegeldavad tolleaegsete inimeste mõtteviisi. Selles õppetunnis tegeleme eriliselt salmidega, mis aitavad meil midagi teada saada päikese, kuu ja tähtede kohta, mis on meilegi samasugustena nähtavad, kui nad olid inimestele vanaaegadel.

päike: täht, mis asub Päikesesüsteemi keskpunktis ja mille ümber planeedid tiirlevad. Annab maailmale soojust ja valgust.

kuu: 1. taevakeha, mis tiirleb ümber Maa ja näitab pimeduses valgust

2. periood, mille vältel kuu teeb tiiru ümber maa

tähed: taevakehad, mis helendavad öises taevas

taevas: see ruum, mis on maa kohal

kalender: ajaarvamise korraldamise viis, mille alus on **ööpäev**. Erinevatel aegadel on olnud kasutusel erinevaid kalendreid. See kalender, mida meie Eestis alates 1918. aastast kasutame, on **gregooriuse kalender**, millele pani aluse paavst Gregorius XIII aastal 1582.

aastaajad: aasta on see periood, mille vältel Maa teeb tiiru ümber Päikese. Aastaajad sõltuvad omakorda Maa tiirlemisest ning avalduvad erinevates temperatuurides, sademete hulgas ja taimede perioodilises tärkamises, õitsemises ja viljakandmises. Ühe aastaaja üleminekut teiseks nimetatakse **pööripäevaks**.

4. SOOVITAVAD/VAJALIKUD PILDID

Puzzle, millel on päike, kuu ja planeedid. Võib olla must-valge (materjali lisas toodud värvimisplilt), aga õpetaja võib must-valge pildi enne tundi ära värvida või ise kusagilt värvilise pildi otsida, mida puzzleks lõigata saab..

5. ÕPETAJA ISIKLIK VAIKUSHETK:

Valmistudes selle nädala õppetunniks, pööra taas tähelepanu loodule enda ümber. Uuri Pühakirja loomislugu tervikuna, et oleksid teadlik sellest, mis tuleb pärast sel nädalal kõne all olevat osa. Pea päevikut selle kohta, kuidas päikesepaiste ja pilvitus sel nädalal vaheldub. Märgi üles, kui palju

on päevi, mis on täiesti päikesepaistelised ja mil saab päikesesoojust nautida. Pane tähele, kui teistmoodi on õhusoojus, kui päike on pilvede taga või lausa sajab.

Pea päevikut kuu kohta. Pane tähele, millal on täiskuu või milline kuu faas parasjagu on. Lastel võib olla küsimusi selle kohta, miks kuu paistab erinev (ja päike ei ole erinev) erinevatel aegadel. Ole valmis seda neile seletama. Loe selle kohta midagi, kui võimalik. (Kuu teeb iga kuu vältel läbi tsükli. Kuu faasid on: noorkuu (pole nähtav), esimene veerand, täiskuu, viimane veerand.)

Vaata tähti, pane tähele, kuidas nende nähtavus sõltub pilvisusest.

Kirjuta oma päevikusse mõtted Jumala loomingu imepärasusest. Kui oskad joonistada, joonista pilt, mida võid oma õpilastele tunnis näidata; kui oskad luuletada, kirjuta sellest luuletus; kui oskad voolida või mingil muul moel ona kätega midagi valmistada, tee seda ja võta tundi kaasa. Mida sa iganes teed, seda tee palve ja tänumeelega.

Palveta oma lastegrupi eest, iga lapse eest ja selle pärast, et suudaksid vastata Jumalale ja lasta end temast juhtida.

TEINE POOL: ÕPPETUND

1. SISSEJUHATUS:

Kui lapsed saavad, pane nad maha või laua ümber ringi istuma. Anna neile võimalus üksteisega jagada seda, mida nad on eelmisest pühapäevast saadik teinud. Küsi, mida nad on teinud selleks, et hoida maailma ja Jumala loodut? Anna igaühele võimalus sellele küsimusele vastata.

Kui enamik lapsi on kohal, võta välja läbipaistmatu kott puzzle-tükkidega. Tuleta lastele meelde, et olete rääkinud maast, taevast ja kõigest sellest, mille Jumal on loonud.

Küsi: Mida me näeme päevaajal taevas, mis annab meile valgust ja soojust? Kui õige vastus on antud, küsi: Kuidas on öise taevas? Milline valgus on öösel taevas? Kui nimetatakse ainult kuud, küsi ka teiste valguste (tähtede) kohta.

Ütle, et sul on puzzle, mis tuleks ühiselt kokku panna. Võta välja üks tükk, vaadake seda koos ja mõelge, kas on võimalik aru saada, mis sellel on. Võta samamoodi teine, kolmas tükk jne. Nüüd pange ühiselt puzzle kokku. Kui puzzle on valmis, küsi lastelt definitsioone või tähendusi päikese, kuu ja planeetide kohta ja aita vajadusel.

2. PIIBLILOO JUTUSTAMINE:

Loe 1. Moosese raamatust salmid 14-17. Loe üks kord, seejärel loe teist korda ja peatu iga salmi järel. Aita lastel mõista, mida iga salm ütleb, küsides neilt küsimusi salmide kohta. Salmi 14 puhul on võibolla hea kõnelda pisut aastaegadest ja kalendrist, sest neid on salmis nimetatud. Salmis 15 võid küsida, milleks on valgused taevalaotuses; salmis 16: milline on suurem valgus ja milline väiksem; salmis 18 rõhuta salmi viimast osa, mis kinnitab, et Jumal pidas seda osa oma loomingust heaks.

Pühakiri räägib meile läbi kogu loomisloo, et Jumal nimetas seda heaks. Küsi: mis sinu meelest on hea selles, et Jumal lõi päikese? Et ta lõi kuu? Tähed?

Jutusta lugu:

Kuu mõjutab maa peal olevaid veekogusid omapärasel viisil - vesi liigub Kuu külgetõmbejõu mõjul teatud aegadel ühele, teatud aegadel teisele poole - seda vee liikumist nimetatakse vastavalt **tõusuks** või **mõõnaks**. Inglismaal Chesteri linnakeses parkis üks perekond oma auto ennelõunal parkimisplatsile Dee jõe äärde ja nad vaatasid tükk aega üheskoos kiirevoolulist jõge, mis puudega ääristatud jõesängis nende vaatenurgast nähtuna paremalt vasakule (st mere poolt maismaa poole) voolas. Hulkunud mõned tunnid linnas ringi, otsustasid nad tagasiteele asuda. Samale parkimisplatsile auto juurde tagasi pöördudes oli nende hämmastus suur: seesama Dee jõgi voolas - jälle üpris kiiresti - vasakult paremale, st maismaa poolt mere poole.

Loe lõik "Kevadest":

"Vipper võttis kapist gloobuse ja pani selle Tootsi nina alla.

"Vaata, Toots," ütles ta, "kus on siin algus, kus on siin lõpp?"

Maakera on ümmargune nagu sinu pea ja käib ümber päikese ringi. Seejuures pöörab ta end ise ka iga kahekümne nelja tunni sees korra."

"Justkui kass ümber palava pudru," mõtles Toots.

Vipper võttis tindipoti, mis päikest pidi kujutama, ja käis gloobusega selle ümber, kuna ta gloobust ennast ka pööras.

Tootsile tuli meelde, et juba kooliõpetaja midagi säärast oli seletanud, aga siis ei saanud tema sellest sõrmeküüne väärtki aru. Kust pidi ta niipalju vene keelt võtma. Nüüd hakkas ta aimama, ja ühtlasi tõusis tema huvi maadeteaduse vastu.

"Aga imelik asi, et nad maha ei kuku!" hüüdis ta ja vaatles gloobust igast küljest.

"Kuda maha ei kuku? Kes?"

"Noh, nagu need, kes seal all elavad, need ameeriklased, või kes nad on. Nemad käivad ju jalad ülespidi, nagu kärbsed laes. Kuda see tuleb, et nad maha ei kuku?"

Vipper seletas, mispärast maakeralt keegi maha ei kuku. Maakeral olevat jõud või magneet, mis kõiki asju enda poole kisub; seda võivat teine juba sellest näha, et õhkuvisatud kivi ikka maa peale tagasi langeb.

"No aga ameeriklased käivad ikke jalad ülespidi?"

"Ei käi. Siin ei ole ülespidit ega allpidit. Kui sa lõngakera nõoriga lakke kõikuma paned, siis võid sa näidata, et siin on alumine ja siin ülemine pool. Maakera on hoopis teistsugune kera. Maakera on õhust ümber piiratud ja igal pool on tal külgetõmbamisjõud."

"Aga kuda ta ennast pöörab? Räägivad ju, et pöörab. Kas pöörab?"

"Pöörab küll. Maakeral on telg."

"Telg - ohoh! No see on siis küll üks tubli tükk, et ta ... et ta katki ei lähe?"

"Seda muretn'd just ei ole. See telg ei ole muud kui ettekujutatav kriips, mis maakerast otse läbi käib ja põhja- ja lõunanaba ühendab. Telge ei olegi, aga maakera pöörab ennast nii, nagu oleks see telg olemas; see on, et ta ikke ühte viisi längu või küllakile jääb. Kas saad aru?"

"Saad aru küll, aga mis pagana nabad need on?"

"Nabad on maakera telje otsad, see on punktid, mis selle kriipsu või, nagu me ütlesime, telje läbi ühendatud on. Neid on kaks: põhja ja lõuna."

Nende sõnadega pani Vipper ühe sõrma põhja- ja teise lõunanabale. Toots sattus vaimustusse ja kuulas teise seletust nagu muinasjuttu. Ja mitte ükski tema, ka mõned teised tulid uudishimulikult lähemale.

"Näe, Toots kuulab, nii et kõrvad liiguvad," ütles keegi.

Vipper seletas edasi, kuidas maakera käib ümber päikese ja kuidas tekib suvi, talv ja nende vaheajad; kuidas ekvaator jagab maakera kahte ossa ja omasoodu jaguneb kraadideks. Kõneldi vöödest, tuule tekkimisest, päikese- ja kuuvarjutustest, ja nii edasi.

Enne, kui kooliõpetaja seletas tuule tekkimist ja küünlaga välisukse juurde läks, et näidata, kuidas tuli ülal väljapoole ja all sissepoole loitis, arvas tema, et kooliõpetaja tahab vaadata, kas tuul küünalt jõuab kustutada. Ja tänaseni ei olnud ta selle kohta selgusele jõudnud, mispärast on ühel kaardil kaks maakera. Aegamööda oli temal maakerast imelik aime tekkinud: ta ei teadnud nimelt, kas neid on üks või kaks. Sellel saladuslikul kaardil oli neid kaks, ja juba juurdles tema kange mõttelend küsimuse kallal, missugune pidi olema see määratu konks, mis ülemist ja alumist jagu ühendab. Ja edasi: et kui ülemise ja alumise omad tülli lähevad, siis ülemistel tuline kerge on konksu vabastada ja teisi "põhja" lasta, nii mis kolksatab.

Alles siis, kui Vipper gloobuse välja tõi ja puhtas eesti keeles seletas, et maakera on samakujuline nagu see puust tehtud muna tema käes, siis sai temale selgeks, et maakerasid tõesti on üks. Ka sell-est raskest küsimusest, mispärast Ameerika koolipoisid, ehkki nad küll Paunvere koolipoiste "all" olid, maakera küljest ära ei libisenud, sai ta aru.

Pärast läks ta välja, viskas kivi õhku ja hüüdis teistele:

“vaadake, poisid, kus on jõud!”

“Mõni jõud, pisikest kivi üles visata,” ütlesid teised.

“Ah, narrid, ega siis minul; maakeral,” vastas viskaja.

“Imelik,” arvas Arno Tali, kes Vipperi seletusi kuulates mõttesse oli jäänud. “Nii lõpmatu palju, kui neid taevakehi ongi, käivad nad ometi oma seatud rada ja ei väärata õigelt teelt.”

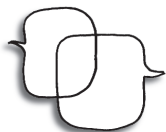
(O.Luts. *Kevade*. 1986, lk. 262-264)

Võid rääkida lastele ka sellest, kuidas paljude aastate vältel ja isegi tänapäeval veel on õine tähistaevas olnud meremeeste jaoks ja teistegi jaoks, kes reisivad, nagu kaart, mille järgi on võimalik õiget teed leida. Põhjapoolkeral on täheks, mille järgi orienteeruda, Põhjanael: see asub Maa pöörlemise telje tipus ja seega seisab kindlalt paigas. Lõunapoolkeral saab samamoodi orienteeruda Lõunaristi järgi, mis koosneb neljast tähest.

Küsi, kas neile meenub lugu Jeesuse sünnist, ja kes need olid, kellele üks väga hele täht juhatas teed Jeesuse juurde.

Ka Päike on reisimisel orientiiriks - meie siin Eestimaal teame, et Päike tõuseb ida poolt ja loojub läände; see annab võimaluse ilmakaarte järgi teed leida. Meresõitjad teavad, et ekvaatori läheduse tunneb sellest ära, et päike liigub otse üle pea - mida kaugemale ekvaatorist, seda “madalamal” asub päike, ja kui seda asendit nt iga päev kell 12 vaadata ning üles märkida (seda mõõdetakse riistaga, mille nimi on sekstant), on võimalik välja arvutada, millises suunas liigutakse.

3. TEGELUSED



1. Arutelu

Korda esimese tunni mängu: Palu lastel silmad kõvasti kinni pigistada. Kui kõigil on silmad kinni, küsi, mida nad näevad. Vastus võib olla “mitte midagi” või “pimedus” vms Küsi neilt, kas kõik tundub pime, kui silmad on kinni. Seejärel palu neil silmad avada.

Nüüd küsi neilt, kas nad näevad valgust. Aita neil mõista, et enne valguse loomist oli kõikjal pimedus. Jumal oli see, kes lõi valguse.

Hommikul on selleks ajaks enamasti valge, kui me üles tõuseme ja välja läheme. Öösiti on pime, ja sellel pimedal ajal me magame. Kui Jumal lõi valguse, nimetas ta selle päevaks.

Pimedus sai Jumalalt nimeks öö.



2. Meisterdamine

Jätka koos lastega “Maailmaloomise päeviku” pidamist. Väiksemate lastega võid kasutada pilte või näiteks erinevat värvi paberist ruute (või mingeid muid kujundeid), et meelde jätta tähtsaid asju nende loomise järjekorras. Suuremate lastega võib kirja panna märksõnu selles järjekorras, nagu nad tekstis ette tulevad. Tänapäevaste sõnad on kuu, päike, tähed. Võite teha seda “päevikut” kogu grupiga koos või igaüks oma vihikusse.



3. Meisterdamine

Kogu grupiga võid jätkata oma suurprojekti, mille käigus iga tunni alguses lisatakse üheskoos “maailma” juurde midagi uut, mille loomisest eelmine kord juttu oli. Võid innustada lapsi iga kord pilte kaasa tooma - kui räägite tunnis nt taimede loomisest, palu lastel järgmisse tundi kaasa tuua pilte igasugustest taimedest ja viljadest, mida te siis järgmise tunni sissejuhatuseks koos pildile liimite (see annab ühtlasi võimaluse korrata eelmises tunnis räägitut). Piisavalt suurt paberilehte pole ehk nii kerge leida, aga kasutada võib nt tapeedirulli, siis pole ruumipuudust karta.



4. Meisterdamine (vt lisa)

Voldime tähe.



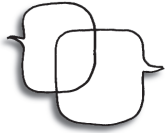
5. Meisterdamine

Sa vajad tumesinist või musta paberit. Anna igale lapsele üks paberileht. Lase neil torgata paberisse väikesi auke, üle terve paberilehe, kui nad soovivad. Siis tõstke koos oma paberilehed vastu valgust ja vaadake läbi selle. Räägi, kuidas see paber tundub nüüd olevat nagu taevas, kus on tähed. Julgusta neid rääkima, kuidas tähistaevas välja näeb. Loe Laul 19:2-3.



6. Meisterdamine (vt lisa)

Valmista planeedipuzzle: värvi pilt, lõika jooni mööda lahti ja proovi siis kokku panna.



7. Jutustus

Jutusta lugu:

Mihkel oli väike poiss, umbes teievanune ja hästi tubli ja tore. Ühel päeval seadis ta end valmis, et sõpradega välja mängima minna. Nad kavatsesid maja ees tee peal mänguautodega sõita.

Mihkli ema ütles, et väljas on üsna külm ja ta peaks soojema jope selga panema. Ema ütles, et päikest ei ole väljas, sest taevas on pilvine. Mihkel küsis: “Kas see tähendab, et on öö, et päike ei paista?” “Ei,” ütles Mihkli ema, “väljas on tegelikult valge, just nii valge, nagu sellistel päevadel, kui päike ei paista.”

Mihkel läks välja sõprade juurde. Ta vaatas taevasse ja mõtles, et emal oli tõesti õigus olnud, taevas ei olnud kuigi hele ja päikest polnud üldse võimalik näha. Aga pime ka ei olnud, sest ta nägi väga hästi, kuidas sõbrad teed mööda lähemale tulid.

Kui sõbrad tema juurde jõudsid, ütles Mihkel: “Täna ei tulegi päikesepaistet. Ma arvan, et päike teeb vist uinakut.” Üks tema sõpradest vastas: “Päike ei maga kunagi, ja alati on siis valge, kui päike on taevas, isegi kui me seda ennast ei näe.” Mihkel mõtles selle üle järele ja talle tuli meelde, et Jumal oli loonud ju päikese valgust andma sel ajal, kui ei ole pime. Ta teadis, et päike on seal taevas olemas, isegi kui seda näha polnud. Mihkel teadis, et kõik, mis Jumal oli loonud, oli hea ja ta võis kindel olla, et päike on taevas, kuigi seda näha polnud, sest väljas oli valge.

Räägi lastega sellest loost. Kui sa ei näe päikest selle pärast, et pilved on taevas, kas see tähendab siis, et päike on kadunud? Aita lastel mõelda selle üle, kuidas Jumal on loonud päikese soojuse ja valguse allikaks. Jumal lõi ka öö, et oleks aeg puhkuseks ja jaheduseks.

4. LÕPUPALVE/ÜLISTUS:

I variant:

Loe lastele salme Lauludest. Räägi sellest, kuidas sina nendest aru saad. Juhi tähelepanu sellele, kuidas Piibel õpetab meid Jumalat tänama tema loodud maailma eest ja innusta neid iga päev Jumalat tänama päikese ja kuu eest. Ütle koos lastega lühike tänupalve.

II variant:

Tunni lõppedes on taas oluline aidata lastel tunnistada loomisloot, eriti päikese, kuu ja tähtede loomise tähtsust. Palu lastel koguneda ringi. Sellel vaikusehetkel küsi: “Mida te täna Jumala kohta õppisite?” Anna mitmele lapsele võimalus vastata. Küsi ka: “Kas te mäletate, mida päike meile annab? Mida te mäletate kuu ja tähtede kohta?” Kui on olnud aega meeldetuletamiseks ja järele-mõtlemiseks, palu neil olla väga vaikselt ja mõelda selle üle: “Mille eest sa tunnend ennast täna eriti tänulikuna?” Anna selleks mõni minut aega ja alusta siis palvet. Lase lastel kätest kinni hoida. Selgita palvetamise viisi järgmiselt: “Mina alustan palvet ja tänan Jumalat millegi eest, mille eest olen eriliselt tänulik. Kui ma lõpetan, pigistan ma endast paremal seisva lapse kätt (*nimeta nimi!*). Tema ütleb siis oma palve ja kui ta on lõpetanud, pigistab järgmise ringisseisja kätt. Kui sa ei taha valju häälega palvet öelda, pigista endast järgmise lapse kätt. Kõik, kes tahavad, võivad palvetada - aga sa võid lihtsalt pigistada oma kõrvalseisja kätt ja palve läheb edasi. Kui minu kätt uuesti pigistatakse (*ütle lapse nimi, kes su teisel pool seisab*), siis ma lõpetan palve.”

ÕPPETUND 4: JUMAL LÕI LOOMAD

ÜLDPEALKIRI: Alguses lõi Jumal maailma

ÜLDTEEMA: Piibel loob meile pildi Jumalast kui kogu universumi loojast ja alalhoidjast ning inimesest, kes on loodud Jumala näo järele.

ESIMENE POOL: TUNNIKS ETTEVALMISTAMINE

1. PEAMINE MÕTE: Jumal lõi palju erinevaid loomaliike, palju elavaid olendeid. Piiblis jutustatud lugu aitab meil mõnda neist ära tunda. Me täname Jumalat tema loodud loomade eest ja tunneme nendest rõõmu ning hoolitseme nende eest.

2. PIIBLITEKST: 1. Moosese 1:20-25, Laul 104:24

Kuldsalm: Laul 104:24b “Maa on täis sinu looduid.”

3. PIIBLI TAUSTATEAVE JA OLULISED TERMINID:

Piibli loomislugu annab ülevaate elusolenditest, kelle Jumal maa peale elama asetas. Jumala plaan oli, et maa saaks elusolenditega asustatud. Kui taevast ja vesi olid loodud, tahtis Jumal luua ka elusolendid, kes võiksid rõõmu tunda sellest loodu osast, samuti elusolendid, kes võiksid rõõmu tunda maismaast ja sellel elada. Iga loom on hästi kohandunud sellele paigale, kus ta elab. Tänapäevased salmid kõnelevad meile sellest, et Jumal lõi kõik elusolendid ja seejärel seadis igatüüpi jaoks viisi, kuidas paljuneda, et järeltulijaid jätkuvalt nii kauaks, kuni kogu loodu püsib.

Teine loomislugu on kirjas 1. Moosese.2:4b-24. Selles loos on Jumal juba loonud ka inimese ja annab esimesele inimesele võimaluse loomadele nimede andmiseks. Inimene annab nime igale elusolendile, kelle Jumal on loonud.

kalad ja mereloomad: olendid, kes elavad vees

linnud, tiivulised olendid: soojaverelised loomad, keda katab sulestik; tavaliselt on neil nokk

metsloomad: loomad, kes pole kodustatud, kes elavad vabas looduses

koduloomad: kodustatud loomad, kes on harjunud inimeste juures elama

4. SOOVITAVAD/VAJALIKUD PILDID

Õpetaja: otsi ajakirjapilti või postkaarte erinevate loomade piltidega.

5. ÕPETAJA ISIKLIK VAIKUSHETK:

Valmistudes selle nädala tunniks mõtle oma tunnete loomade vastu, kelle Jumal on loonud. Selle nädala vältel pane tähele loomi, kes su naabruses vabalt ringi jooksevad. Kas keegi hoolitseb nende eest? Kas need on koduloomad nagu koerad ja kassid? Kas nende seas on metsloomi? Kas sa näed linde, kes lendavad, laulavad, siristavad, kraaksuvad jne? Mille üle nad sind mõtlema panevad? Pea päevikut, millesse saad kirja panna oma mõtteid ja tähelepanekuid. Eriti hoolega pane kirja kõik, mis puudutab elusolendeid.

Uuri selle tunni kirjakohta. Loe ka teist loomislugu. Me kõneleme inimese loomisest järgmises tunnis, niisiis jäta see osa praegu kõrvale. Ära lülita tunni teemasse ka loomadele nime andmist, kui just keegi tunnis konkreetselt selle kohta ei küsi.

Palveta iga päev iga lapse eest oma grupis.

Kas sinu naabruskonnas on lapsi, kes ei ole usklikud ega käi pühapäevakoolis? Palveta nende eest ja mõtle sellele, kuidas saaksid neid pühapäevakooli kutsuda.

TEINE POOL: ÕPPETUND

1. SISSEJUHATUS:

Kui lapsed saavad, ütle igapähele, et ta mõtleks mingile loomale, keda on ise näinud või kelle häält kuulnud. Ütle, et nad kellelegi teisele ei ütleks, mis looma peale nad mõtlevad, sest seda on tarvis saladuses hoida ühe mängu jaoks.

Kui enamik lapsi on kohal, istu nendega ringi maha või laua äärde. Ütle, et hakkate mängima üht loomade mängu. Instruksioon on järgmine: igaüks laseb teistel ära arvata, millise looma peale ta mõtles. Kui su nimi öeldakse, siis tõuse püsti ja näita liigutustega, milline see loom on, või tee tema häält. Seejärel on teistel võimalus arvata, mis loom see on. *Tõenäoliselt on mitmed loomad või linnud korduvad, aga sellest pole midagi. Kiida igat last tema loominguksuse eest ja ütle, et see aitab meil teada saada, milline see loom on.*

2. PIIBLILOO JUTUSTAMINE:

Palu lastel meelde tuletada, mida olete juba loomisest rääkinud. Las nad nimetavad asju, mis on juba loodud, ja räägivad, mida nad neist mäletavad.

“Me oleme liigutuste ja häälte kaudu loomadega tutvaks saanud. Mida te arvate, kust loomad üldse pärit on? Siamaani pole loomisloos veel olnud juttu ühestki elusolendist. Aga loomad on samuti osa Jumala loominguksust ja kogu maailmas on palju igasuguseid loomi, ka selliseid, keda meie maal ei ela.”

Loe lastele tunni kirjakoht. Loe seda kaks korda. Seejärel küsi, kas neil on küsimusi selle kohta, mida sa lugesid. Lase neil jutustada, kuidas see osa loomisest toimus. Aita lastel mõista erinevaid termineid (vt eespool) ja erinevust koduloomade ja metsloomade vahel. Räägi erinevatest lindudest ja kaladest, küsi, keda nad tunnevad. Sa võid aidata neil mõista, et see osa loodust, mida nad tunnevad ja on näinud, on osa kogu suurest Jumala loodud maailmast.

3. TEGELUSED:



1. Jutustus-mäng

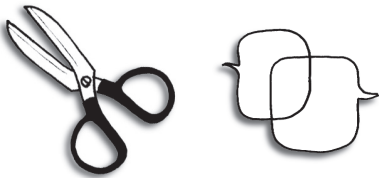
Instruktsioon: jaga lapsed kolme gruppi. Igal grupil on loo jutustamise vältel erinev osa täita. 1. grupp teeb tuule puhumise häält iga kord, kui kuuleb sõnu “Jumal lõi”; 2. grupp tõuseb püsti ja teeb ujumisliigutusi iga kord, kui kuuleb sõnu “suur kala ja väikene kala” ja 3. grupp lehvitab käsi nagu tiibu ja teeb “piip-piip” iga kord, kui kuuleb sõna “linnud”.

Ükskord ennemuistsel ajal, enne veel kui inimene maa peale loodi, Jumal lõi linnud taeva all ja kalad meres. Oli üks suur kala ja väikene kala, kes ujusid meres, mille Jumal lõi. Kui suur kala ja väikene kala mööda suuri meresid ringi ujusid, nägid nad mitmeid teisi elusolendeid, kelle Jumal lõi. Seal oli tohtu hulk ujuvaid loomi igasuguse suuruse ja kujuga.

Lisaks mereloomadele, kelle Jumal lõi, olid veel igasugused olendid taeva all ringi lendamas, kelle nimeks olid linnud. Kui nüüd linnud taevas ringi lendasid ja puukoste puhkama laskusid, paistsid nad nii rõõmsad. Nad nägid kaugele- kaugele sealt taeva alt ja võisid lennata üle metsade ja merede. Jumal lõi nad sellisteks, et nad võiksid olla vabad. Kui nad lendasid üle merede, järvede või jõgede, nägid nad mõnikord, kuidas suur kala ja väikene kala seal all lupsu löid. Nemad ujusid tavaliselt vee all, sest Jumal lõi nad sellisteks, et nad võisid kogu oma elu ujudes mööda saata. Mõnikord aga hüppasid suur kala ja väikene kala kõrgele veest välja ja tundus, nagu nad lendaksid justkui linnud. Kui see juhtus, tundsid nad ennast ka nii vabadena nagu linnud. Aga kui nad parasjagu ei hüpanud, olid nad niisama vabad vees ringi ujudes, sest nad võisid minna, kuhu tahtsid.

Jumal lõi iga elusolendi maa peal, taevas ja vees. Jumal vaatas kõike seda, mida ta oli loonud, ja ütles, et see oli hea. Üle kogu maailma on igasuguseid elusolendeid, kelle Jumal lõi. Meie maal on selliseid loomi ja linde, kes ainult selles piirkonnas elavad. Teistes maailma paikades on teistsuguseid loomi, kes võivad väga erinevad välja näha nendest, kellega meie harjunud oleme. Kuhu me iganes ka ei läheks üle kogu maailma, igal pool on suur kala ja väikene kala, kes ujuvad ja mõnikord veest välja hüppavad. Ja kuhu me iganes ka ei läheks, igal pool on linnud, kes lendavad taeva all. Aga nad võivad oma välimuselt olla erinevad nendest, keda me kodus iga päev näeme. Mõned kalad ja linnud ja muud loomad on loodud elama sellistes maades, kus on kogu aeg soe, mõned jälle sellistes maades, kus on kogu aeg külm. Mõnikord rändavad linnud külmadest maadest soojematesse, sest Jumal lõi nad sellisteks, et nad vajavad soojust nagu meigi. Mõnikord rändavad suur kala ja väikene kala ka külmal ajal soojematesse vetesse. Kas pole imeline, et Jumal lõi just õiged elusolendid kõikide kohtade jaoks maailmas? Me oleme loodud elama just siin, selles linnas või külas, nagu suur kala ja väike kala ja nagu linnud.

Kui oled lõpetanud, tahavad lapsed võibolla lugu uuesti kuulda. Sel juhul vaheta gruppide rolle.



2. Meisterdamine (vt lisa)

Leia peitepildilt loomad ja värvi ära.



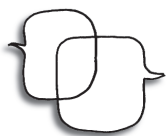
3. Meisterdamine

Jätka koos lastega “Maailmaloomise päeviku” pidamist. Väiksemate lastega võid kasutada pilte või näiteks erinevat värvi paberist ruute (või mingeid muid kujundeid), et meelde jätta tähtsaid asju nende loomise järjekorras. Suuremate lastega võib kirja panna märksõnu selles järjekorras, nagu nad tekstis ette tulevad. Tänapäevaste sõnad on loomad, linnud, kalad, putukad, roomajad. Võite teha seda “päevikut” kogu grupiga koos või igaüks oma vihikusse.



4. Meisterdamine

Kogu grupiga võid jätkata oma suurprojekti, mille käigus iga tunni alguses lisatakse üheskoos “maailma” juurde midagi uut, mille loomisest eelmine kord juttu oli. Võid innustada lapsi iga kord pilte kaasa tooma - kui räägite tunnis nt taimede loomisest, palu lastel järgmise tunni kaasa tuua pilte igasugustest taimedest ja viljadest, mida te siis järgmise tunni sissejuhatuseks koos pildile liimite (see annab ühtlasi võimaluse korrata eelmises tunnis räägitut). Piisavalt suurt paberilehte pole ehk nii kerge leida, aga kasutada võib nt tapeedirulli, siis pole ruumipuudust karta.



5. Arutelu

Küsi: “Kui paljudel teist on kass või koer kodus?” Küsi, mille poolest need loomad erinevad lindudest või kaladest, kellest me just rääkisime. Mille poolest nad erinevad kaelkirjakutest või ahvidest või lõvidest, kellest oleme raamatutest lugenud?

Need loomad, kes meil kodus on, on koduloomad. Need on loomad, kellele meeldib, et nende eest hoolt kantakse, neid toidetakse ja hellitatakse.

Jumal on loonud ka need loomad. Tuleta meelde piiblisalmi, mis ütles, et Jumal lõi kõik elusolendid maal, taeva all ja vees. Kuulake veel kord seda salmi 1.Ms. 1:24: “Ja Jumal ütles: “Maa toogu esile elavad olendid nende liikide järgi, kariloomad ja roomajad ja metsloomad nende liikide järgi!” Ja nõnda see sündis.”



6. Mäng

Jaga lastele kätte loomapildid

Küsi lastelt looma nime, kelle pilt neil on. Küsi, mida nad temast teavad; millist häält ta teeb jne. Mida ütleks see loom enda kohta, kui ta saaks rääkida?



7. Meisterdamine

Kui on võimalik voolimissavi (plastiliini vms) kasutada, tee seda. Lase lastel voolida loomi - kui hästi või halvasti need välja tulevad, pole oluline, oluline on loomise kogemus. Lase lastel rääkida, mida nad on teinud. Siis juhi nende tähelepanu sellele, et nad on loonud midagi konkreetset vormitust savitükist omaenda kätega. See on sarnane Jumala loomistööga, kui ta tegi maailma ja elusolendid - peaaegu mittemillestki.

Kui voolimissavi ei ole võimalik kasutada, võta paber ja pliiatsid või kriidid. Lase lastel joonistada mõni elusolend. Seejärel lase neil sellest elusolendist jutustada.



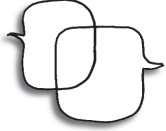
8. Mäng

Üks rollimängu võimalus on veel pantomiim: näitlemine ilma sõnadeta. Üks laps seisab teiste ette. Ta ütleb õpetajale sosinal, millist elusolendit ta kavatseb kujutada. Ülejäänud lapsed peavad ära arvama. Kes arvab õigesti, on järgmine näitleja.



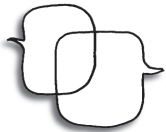
9. Meisterdamine (vt lisa)

Lisas antud skeemide järgi saad volida paberist notsu ja /või varese.



10. Mõistatus (vt lisa)

Leia tekstist erinevate loomade nimed. Need võivad olla kas terved sõnad või sõnade osad; ka kahe sõna peale kokku - aga igal juhul järjestikused tähed.



11. Mõistatus (vt lisa)

Värvi ära pildil olevad loomad. Mõtle, kas see loom on ööloom või päevaloom - ja värvi sellele vastavalt ära looma juures olev kuu või päike.



12. Meisterdamine (vt lisa)

Valmista aknakaunistuseks lindude ja südametega puu.

4. LÕPUPALVE/ÜLISTUS:

Täna oleme rääkinud elusolenditest, keda Jumal on loonud. Me nimetame neid olendeid loomadeks. Me oleme teada saanud, et on olemas palju erinevaid liike kalu, linde, metsloomi ja koduloomi. Jumal on meile andnud selle vaimustava loodu, et võiksime sellest rõõmu tunda ja selle eest hoolt kanda. Laulude raamatus Laulus 104:24 on öeldud: "Maa on täis sinu looduid". Lase lastel seda salmi mitu korda korrata. Me oleme tänulikud, et Jumal on loonud nii palju imelisi elusolendeid, kellest võime rõõmu tunda.

See on olnud teine tund, askeldades ja Jumala loodu üle järele mõeldes. Lõpeta tund vaikse palvega.

ÕPPETUND 5: JUMAL LÕI INIMESE

ÜLDPEALKIRI: Alguses lõi Jumal maailma

ÜLDTEEMA: Piibel loob meile pildi Jumalast kui kogu universumi loojast ja alalhoidjast ning inimesest, kes on loodud Jumala näo järele.

ESIMENE POOL: TUNNIKS ETTEVALMISTAMINE

1. PEAMINE MÕTE: Jumal lõi inimese oma näo järgi, et ta oleks Jumalale sarnane ja tal oleks eriline koht Jumala loodud maailmas. Kuna me oleme Jumala sarnased, oleme me võimelised armastama ja langetama õigeid valikuid.

2. PIIBLITEKST: 1. Moosese 1:27-28
Laul 100:3
Laul 67:6-7

Kuldsalm: 1. Moosese 1:27a “Ja Jumal lõi inimese oma näo järgi.”

3. PIIBLI TAUSTATEAVE JA OLULISED TERMINID:

Mõlemad loomislood, mis Piiblis kirjas on, räägivad meile sellest, et Jumal on loonud mehe ja naise ehk inimkonna. Me vaatleme ainult esimest neist lugudest. See lugu ei avalda kuigivõrd detaile sellest, kuidas inimene loodi, ta ütleb ainult, et Jumal tahtis luua elusolendi, kes võiks omada ülemvõimu (kontrolli) kõige seni loodu üle. Seetõttu lõi Jumal inimese Jumala sarnaseks - kandma endas Jumala iseloomuomadusi ja -jooni. Pühakiri kõneleb meile sellest, et Jumal on meid enda sarnaseks loonud ja see loomisakt oli õnnistatud, sest Jumal nägi, et see oli hea.

Need, kes Piiblit tunnevad ja on üksikute sõnade päritolu uurinud, väidavad, et see lugu on kirjutatud, näitamaks meile, et inimene loodi intelligentse ja loomisvõimelisena, suutelisena ise asju looma, ning võimelisena armastama loomi, taimi, kaasinimesi ja kogu Jumala loodut. On väga tähtis aidata lastel mõista, et nad on Jumala poolt ja tema näo järgi loodud. See loob neile Pühakirjale toetuvad eeldused terve enesehinnangu kujunemiseks ja annab põhjust Jumalale tänulik olla.

inimene: ainus elusolend, kelle Jumal lõi endaga sarnaseks

näo järgi: füüsiline sarnasus kellegagi

anded: võimed ja eeldused, mis Jumal on meile andnud

4. SOOVITAVAD/VAJALIKUD PILDID

Õpetaja võiks varuda ajalehti või ajakirju, millest saab inimeste pilte välja lõigata. Hea oleks, kui nende seas oleks erinevas vanuses inimeste pilte.

5. ÕPETAJA ISIKLIK VAIKUSHETK:

Selle nädala igal päeval, kui sul on vaikne hetk inimese Jumala näo järgi loomise loo üle mõtlemiseks, mõtle sellele, mille poolest sa sarnaned Jumalale. Mille poolest oled sa Jumala sarnane? Mille poolest sa temast erined?

Mõtle sellele, mida ütleksid lastele selle kohta, kuidas nad Jumalale sarnanevad, isegi kui neil on inimlikud nõrkused nagu isekus, tähelepanematus või pahurus.

Päev 1: Tee nimekiri viiest asjast, mille poolest sa enda arvates sarnaned Jumalaga

Päev 2: Tee nimekiri viiest asjast, mille poolest sinu arvates lapsed sarnanevad Jumalaga

Päev 3: Mõtle viiele lapsele oma grupis. Kirjuta üles nende nimed ja kirjuta iga nime juurde midagi erilist just selle lapse kohta käivat.

Päev 4: Mõtle viiele lapsele oma grupis. Kirjuta üles nende nimed ja kirjuta iga nime juurde midagi

eriliselt just selle lapse kohta käivat.

Päev 5: Mõttele viiele lapsele oma grupis. Kirjuta üles nende nimed ja kirjuta iga nime juurde midagi erilist just selle lapse kohta käivat. (Kui sul ei ole nii palju lapsi, lisa iseloomulikke jooni eelmisele nimekirjale)

Päev 6: Kirjuta tänupalve iga lapse annete eest. Palu seda palvet.

Päev 7: Mõtiskle selle nädala piibliloo üle. Milliseid küsimusi see sinus tekitab? Leia kedagi, kellele need esitada, et vastuseid saada.

TEINE POOL: ÕPPETUND

1. SISSEJUHATUS:

Kui lapsed saavad, anna igaühele midagi pihku. See võib olla paberitükk, kivi, lill, leht, nõop, lõngajupp - mis tahes. Igal lapsel võiks olla erinev asi.

Kui enamus lapsi on saanud, istu nendega maha või laua äärde ringi. Küsi, kas nad teavad, miks sa neile need asjad pihku andsid. Sa saad kõikvõimalikke vastuseid - kui oled kõik ära kuulnud, ütle, et sa tegelikult tahtsid lihtsalt, et nad sel hommikul oma käsi millekski kasutaksid. Palu neil nüüd see asi käest ära panna ja oma kätt vaadata. Küsi, mida nad näevad. Taas on palju vastuseid. Tunnusta vastuseid, mis nimetavad sõrmi, sõrmeküüsi, nahka, liigeseid, veresooni jms. Ütle, et sa tahtsid neid selle üle mõtlema panna, kui huvitav on selliseid käsi omada.

Küsi neilt, mida saab kätega teha. Lase neil nimetada võimalikult palju asju. Seejärel palu neil meelde tuletada viimast tundi, mil rääkisite elusolenditest, keda nimetatakse loomadeks. Kas kellelgi neist on samasugused käed kui meil? (*Mõnedel on, nagu näiteks ahvil, kuid enamus loomadest on ilma kätetä.*) Õige vastus on ikkagi "ei", pole ühtki elusolendit, kellel oleks täpselt samasugused käed kui meil. Aita lastel mõista, kui imeline see on. Me oleme väga erinevad kõigist teistest elusolenditest.

2. PIIBLILOO JUTUSTAMINE:

Loe 1. Moosese 1:27-29

Piibel räägib meile siin kõige esimestest inimestest maailmas, kelle Jumal lõi. Natuke maad edasi lugedes saame teada ka nende kõige esimeste inimeste nimed, sest igal inimesel on ju algusest peale oma nimi. Piiblist saame teada, et esimeste inimeste nimed olid Aadam ja Eeva. Aadam oli mees ja Eeva oli naine ja nemad kahekesi on kõigi nende inimeste esivanemad, kes praegu maa peal elavad. Jumala plaan oligi selline, et inimesi võiks palju saada - seda lugesime ju äsja Piiblist: "...ja Jumal õnnistas neid ja ütles neile: "Olge viljakad ja teid saagu palju, täitke maa ja alistage see enestele." (1Ms 1:28)

Aga Jumal hoolitses ka selle eest, et inimestel oleks toitu - võime sellest samast loomisloost edasi lugeda, et kõige esimene toit, mida inimesed sõid, koosnes taimedest ja viljadest (1Ms 1:29). Jumal teab ikka seda, mida inimene vajab, ja Jumalal on võimalik neid vajadusi täita.

Piibel räägib meile ka sellest, et Jumal on inimese loonud oma näo järgi, Jumala enda näo järgi! Kas see tähendab seda, et Jumalal on käed ja jalad ja kõik samasugused kehaosad nagu meilgi? Vastus võib olla jah ja vastus võib olla ei - sest me ei tea, milline Jumal tegelikult välja näeb. Aga me teame, et Jumal on Looja, kes armastab kõike, mida ta on loonud, ja Jumal on ka meile andnud võime armastada. Jumal ei näe võibolla täpselt samasugune välja kui meie, aga ta ootab meilt, et me oma eriliste kehade eest hoolt kannaksime ja armastaksime kogu loodut ning hoolitseksime selle eest.

Palu lastel üksteist vaadata. Kas keegi on täpselt teisega sarnane? Milliseid erinevusi te näete? (*Silmade värv, juuksed, nahavärv võib olla erinev, pikkus ja kaal on pisut erinevad - sina oled kindlasti palju suurem kui nemad; poisid ja tüdrukud on erinevad*) Jumal on loonud iga inimese pisut erinevana teistest, võibolla isegi palju erinevana. Aga meis on ka üsna palju sarnast.

Mängi lastega järgnevat mängu (*sina loed teksti, lapsed teevad liigutusi*):

Tõstke üles oma käed. Mida need teha oskavad?

Need oskavad plaksutada, need oskavad lehvitada, need oskavad patsutada, need oskavad nipsu lüüa.

Mida need veel oskavad?

Vaadake oma labajalgu. Mida need teha oskavad?

Need oskavad kikiarvul käis, need oskavad astuda, need oskavad trampida.

Mida need veel oskavad?

Tõstke üles oma käsivarred. Mida need teha oskavad?

Need oskavad üles ja alla liikuda, need oskavad ringe teha, need oskavad maapinda puudutada.

Mida need veel oskavad?

Mõtlege oma silmadele. Mida need teha oskavad?

Need oskavad näha (*pane käsi silmadele varjuks, nagu midagi vaadates*), need oskavad pilgutada, need oskavad pärani avaneda, need oskavad kinni minna.

Mida need veel oskavad?

Siruta oma jalgu. Mida need teha oskavad?

Need oskavad põlvi painutada, need oskavad ühel jalal seista, need oskavad marssida.

Mida need veel oskavad?

Mõttele oma kõrvadele. Mida need teha oskavad?

Need oskavad kuulda (*pane käsi kõrva juurde, nagu midagi kuulates*), need oskavad liikuda.

Mida need veel oskavad?

Vaata oma nina. Mida see teha oskab?

See oskab hingata (*tõmba sügavalt hinge*), see oskab nuusata (*tee nuuskamise häält*), see oskab lõhna tunda (*tee nuusutamise häält*)

Mida see veel oskab?

Kuidas on lugu su peaga? Mida see teha oskab?

See oskab öelda ei, see oskab öelda jah, see oskab ringe teha.

Mida see veel oskab?

Ja sinu suu? Mida see teha oskab?

See oskab naerda, see oskab mossitada, see oskab huuli prunti ajada.

Mida see veel oskab?

Kas pole imeline? Jumal on sind väga eriliselt loonud!

See väike mäng aitab meil mõelda kõikidele kehaosadele. Jumal on meid loonud sellistena, et meil on käed, silmad, kõrvad, ninad, käsivarred, põlved - kõik need imelised asjad, mis meid igal päeval elada aitavad. Mõnikord sünnivad inimesed nii, et midagi on puudu - kas käsi või jalg, või on nad pimedad. Mõnikord juhtub inimestega õnnetusi, kus nad kaotavad mingi osa oma kehast. Aga ka need inimesed on Jumala silmis alati erilised ja tähtsad.

3. TEGELUSED



1. Meisterdamine

Jätka koos lastega “Maailmaloomise päeviku” pidamist. Väiksemate lastega võid kasutada pilte või näiteks erinevat värvi paberist ruute (või mingeid muid kujundeid), et meelde jätta tähtsaid asju nende loomise järjekorras. Suuremate lastega võib kirja panna märksõnu selles järjekorras, nagu nad tekstis ette tulevad. Täna selle tunni tähtis sõna on inimene. Võite teha seda “päevikut” kogu grupiga koos või igaüks oma vihikusse.



2. Meisterdamine

Kogu grupiga võid jätkata oma suurprojekti, mille käigus iga tunni alguses lisatakse üheskoos “maailma” juurde midagi uut, mille loomisest eelmine kord juttu oli. Võid innustada lapsi iga kord pilte kaasa tooma - kui räägite tunnis nt taimede loomisest, palu lastel järgmise tunni kaasa tuua pilte igasugustest taimedest ja viljadest, mida te siis järgmise tunni sissejuhatuseks koos pildile liimite (see annab ühtlasi võimaluse korrata eelmises tunnis räägitut). Piisavalt suurt paberilehte pole ehk nii kerge leida, aga kasutada võib nt tapeedirulli, siis pole ruumipuudust karta.



3. Meisterdamine

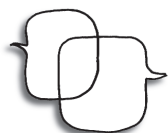
Vaata oma parema käe põialt. Pööra see teistpidi ja vaata sõrmeotsa. Kas sa näed neid väikesi joonekesi? Sinu põidlaots on erinev kõigi teiste inimeste põidlaotstest. Pane oma põial kellegi teise põidlagale kõrvuti - kas sa näed erinevust? Võibolla mitte, sest need jooned on väga peened. Aga tõeliselt imeline asi on, et iga põial on erinev.

Anna igale lapsele paberileht, see võib olla üsna väike. Lase iga last oma põial värvise kasta ja põidlagale paberile panna. Tee mitu põidlagälge samale paberile. Lase värv kuivada (ja lapsel põial puhtaks pesta). Siis anna lapsele pliiats ja lase tal põidlagäljest mingi loom või midagi muud joonistada. Las lapsed jagavad üksteisega, mida nad on loonud. Vaadake koos, kas on võimalik põidlagälgedel erinevusi märgata. Tuleta meelde, kui imeline see on, et Jumal on meid loonud millegi nii erinevaga iga inimese juures.



4. Mäng (vaja on vähemalt 8 last)

Rivista lapsed kahte ritta õla kõrval, näod vastamisi. Nüüd palu igaühel vaadata inimest tema vastas. Kas ta on sinuga ühepikkune? (vastus on tõenäoliselt “ei”). Nüüd lase lastel öelda, kes on vastasreas kõige pikem ja kes kõige lühem. Need lähevad vastavalt teine teise rea otsa. Nüüd korraldagu vastasrida kogu rivi pikkuse järjekorda, öeldes, kuhupoole keegi peab liikuma ja kelle kõrvale seisma. Seda võib ka vastastikku teha. Nüüd räägi sellest, kuidas Jumal on meid loonud niimoodi, et oleme elu erinevatel aegadel erineva pikkusega. Me kasvame väga väikesest väga suureks. Mitte ainult meie põidrajäljed või pikkused pole erinevad, on ka teisi selgeid erinevusi inimeste vahel selles ruumis. Kas te oskate arvata, mis need on? (Juttu tuleb meestest ja naistest, või poistest ja tüdrukutest). Lase tüdrukutel koguneda ühte gruppi ja poistel teise. Palu neil nimetada nähtavaid erinevusi, nagu püksid, seelikud, juuste pikkus. Piibel räägib meile, et Jumal lõi mehe ja naise koos elama ja Jumala maailma eest hoolt kandma. See on jälle üks Jumala loomise ime ja tema plaan selle kohta, kuidas maailm peaks toimima.



5. Arutelu

Õpetaja: vaja on pilte erinevas tegevuses inimestest. Palu igal lapsel valida pilt, mis talle kõige rohkem meeldib. Siis istu lastega ringi ja lase igal lapsel rääkida, miks see pilt talle meeldis - missugune on see inimene pildil, mida ta pildil teeb, kus ta võiks elada, kui vana ta võiks olla jne.



6. Mäng

Lapsed panevad silmad kinni ja seisavad üksteise käeulatuses. Õpetaja antud korralduse peale püüavad nad rivistuda pikkuse järjekorras. Seda võib teha ka võistlusena kahe grupi vahel: kumb grupp suudab esimesena pikkuse järgi rivistuda (ja võimalikult õigesti).



7. Laul

Laula lastega laulu “Oma silma hoia kõike vaatamast” (Laululäte nr. 18).



8. Meisterdamine (vt lisa)

Lisas toodud šabloonide järgi lõika välja hampelmanni detailid, värvi ära ning ühenda niitidega.



9. Mäng (vt lisa)

Võrdle end sõbraga ja täida “sõbraleht”.



10. Mõistatus (vt lisa)

Leia pildilt erinevusi laste vahel.

4. LÕPUPALVE/ÜLISTUS:

Lase lastel uuesti istuda nii, nagu nad alguses istusid. Palu neil nimetada mõnd asja, millest olete täna tunnis kõnelnud. Tuleta koos lastega meelde, mida Piibli kirjakoht ütles selle kohta, kuidas Jumal inimese lõi. Tuleta meelde kuldsalmi. Aita lastel seda õppida, korrates mitu korda ja lastes neil üheskoos korrata.

Palu lastel nimetada asju, mille eest nad täna on tänulikud. Palu neil siis langetada pead ja Jumalat tänada, valjusti ja kõik korraga, nende asjade eest.

Kui nad on palvetamise lõpetanud (see ei võta ilmselt kaua aega), ava oma Piibel ja loe kirjakoht Lauludest.

“Meie elus on palju õnnistusi ja mõnede eest me tänasime juba Jumalat. Lubage mul jagada teiega mõnda õnnistust, mis minu elus on.” *Siinkohal jaga lastega midagi nende endi kohta, mida sa sel nädalal avastasid (nimesid nimetamata), kui tunniks valmistasid. Võibolla on muidki asju, mida tahad jagada kui õnnistusi oma elus.*

“Me kõik oleme loodud Jumala näo järgi. Me oleme loodud inimesteks, kes võivad üksteist armastada ja kogu Jumala loodut armastada. Mõtleme sellele, kuidas me saaksime Jumala armastust teistele näidata.” *Lase lastel nimetada viise, kuidas nad sel alanud nädalal võiksid teistele inimestele ja kõigile elusolendeile armastust osutada. Kuula tähelepanelikult ja julgusta neid seda kõike igal päeval tegema.*

Lõpeta palvega:

“Armas Jumal, sa oled loonud meid väga erilisteks ja erinevateks kõigist teistest. Me oleme üks eriline osa sinu loodust. Me võime armastada neid, kes on meist erinevad, ja hoolt kanda sinu loodud maailma iga osa eest. Kui me täna siit lahkume, aita meil avastada viise, kuidas me võiksimme sinule sarnaneda. Aita meil meeles pidada seda, mida me välja mõtlesime teistele inimestele armastuse osutamiseks. Õnnista meid, meie peresid ja sõpru ja meie maad. Olgu sinu armastus meiega, kui me siit läheme, keset kõiki meie mängu ja tegemisi. Aamen.”

ÕPPETUND 6: JUMAL HOOLITSEB KOGU LOODU EEST

ÜLDPEALKIRI: Alguses lõi Jumal maailma

ÜLDTEEMA: Piibel loob meile pildi Jumalast kui kogu universumi loojast ja alalhoidjast ning inimesest, kes on loodud Jumala näo järele.

ESIMENE POOL: TUNNIKS ETTEVALMISTAMINE

1. PEAMINE MÕTE: Jumal on jätkuvalt maailmas kohal ja kannab hoolt kogu loodu eest. Me täname Jumalat tema pideva hoolitsuse eest.

2. PIIBLITEKST: Laul 65:10-14
Laul 104:1,5,24,33
Matteuse 5:45

Kuldsalm: Laul 65:10a “Sina oled maa eest hoolitsenud ja seda jootnud.”

3. PIIBLI TAUSTATEAVE JA OLULISED TERMINID:

Piibel jutustab meile Jumala hoolest maailma eest. Piiblilugudes on palju näiteid sellest, kuidas Jumal sekkub ajaloo käiku selleks, et oma hoolitsust väljendada ja inimesi õigele rajale juhatada. Suurim neist lugudest, mis meile kõige enam teada annab Jumala armastusest oma loodu vastu, on lugu Jeesuse sünnist, elust ja surmast. Ülestõusmine on selleks aluseks, millele toetub meie usk Jumala headusesse.

Lauludes on paljudes kohtades räägitud Jumala majesteetlikkusest ja sellest hoolitsusest, mida ta üles näitab loodu vastu. Selleks tunniks valitud salmid aitavad meil mõista, kuidas Jumala hool oma loodu eest on väga spetsiifiline.

tänulik: tänulikkuse või tunnustuse tundmine või väljendamine

sõltuma: kedagi usaldama, kellelegi toetuma

5. ÕPETAJA ISIKLIK VAIKUSHETK:

Sel nädalal jaga oma piiblilugemist nii, et sa ei loeks ainult neid salme, mida tunnis kasutad, vaid ühtlasi kogu 104. Laulu. Sa leiad selles tõelise rikkuse allika, mis puutub Jumala aktiivsesse loometöösse selles maailmas. Võibolla tahad sa isegi tunnis rohkem salme kasutada. Sa võid neid näiteks seintele üles riputada. Otsi selliseid salme, mida lapsed suudaksid mõista ja mis nende kogemustega seostuks.

Selle nädala igal päeval mõtle mõnele lapsele oma grupis, kes vajab eriliselt sinu palveid ja mõistmist. Palveta nende eest nimepidi, erinevate laste eest erinevatel päevadel. Palu Jumalalt iga päev võimet ära tunda, mida Jumal tahab, et sa lastele tunnis räägiksid. Pea meeles, et oled Jumala esindaja, kui lastega töötad, aidates neil mõista armastust, mis on nii suur, et suudab hoolt kanda kogu loodu eest.

TEINE POOL: ÕPPETUND

1. SISSEJUHATUS:

Kui lapsed saavad, kutsu nad istuma ringi põrandale või laua äärde. Anna neile aega vestlemiseks möödunud nädalast. Kui enamus lapsi on kohal, küsi: “Mida te olete sel nädalal teinud, mille kohta saaksite öelda, et see on kellelegi abiks või rõõmuks olnud?” Anna lastele aega vastamiseks.

Vastused võivad nõuda lisaküsimusi, või vajada sinu kommentaari - igal juhul täna lapsi oma kogemuste jagamise eest. Püüa juhtida jutt sellele, mida nad on õppinud Jumala maailmast ja nende endi maailmast. Küsi, mida nad mäletavad sellest, mida Jumal on nende jaoks loonud?

Küsi: “Kui paljudel teist on midagi päris oma, mille eest te hoolt kannate?” Oota vastuseid. “Kuidas te selle eest hoolt kannate?” Me teame, et kui meil on midagi väga erilist, olgu see siis eriline mänguasi, sõber või mistahes muu, siis me tahame selle eest ka erilisel viisil hoolt kanda. Sellest me hakkamegi täna rääkima, kuidas Jumal lõi midagi väga erilist, maailma, ja ta tahab selle eest ka erilisel viisil hoolt kanda.

2. PIIBLILOO JUTUSTAMINE:

Kui lapsed saavad, hakka lahti rullima tapeedirulli, millele on maailm “loodud”. Võid lasutada ka “maailmaloomise päevikut” või iga tunni juurde kuulunud värvimispilte, et loomise järjekorda meelde tuletada.

Seejärel ütle: “Ja kas te teate, mis on kõige imelisem selles loos? See kõik on Jumala looming. Aga kõige imelisem asi on see, et Jumal ei ole lakanud oma loodu eest hoolt kandmast. Jumal kannab ka tänapäeval selle maailma eest hoolt.”

Kuulake neid salme Piiblist (loe 65. Laulust salmid 10-11). Küsi: “Mida need salmid meile ütlevad?” Aita lastel loetleda neid asju, mida loetud kirjakohta põhjal Jumal oma loodu heaks teeb. Kui tarvis, loe tekst veel kord - lastes lastel seletada, mida mingi väljend või lause tähendab. Aita lastel mõista, et Jumalal on kindel plaan, kuidas hoolt kanda kõige selle eest, mida ta on loonud. Tuleta lastele meelde, et nüüdsest peale, mil iganes me näeme vihmapiilvi või kuuleme vihmabinaat või äikest ja müristamist, me teame, et Jumal on seadnud kõik selle, et maad kasta ja jõgedesse, järvedesse ja ojadesse vett juurde anda. Ja Jumal on taevasse pannud päikese, mis kuivatab vihma märjad jäljed, toob soojust inimestele ja kõigile maa peal elavatele elusolenditele ning hoolitseb selle eest, et taimed saaksid kasvada.

3. TEGELUSED:



1. Meisterdamine (vt lisa)

Värvimispilt, millel on kujutatud kõike head, mida Jumal meile andnud on, ja kuhu igaüks saab omalt poolt midagi juurde joonistada.



2. Meisterdamine

Jätka koos lastega “Maailmaloomise päeviku” pidamist. Väiksemate lastega võid kasutada pilte või näiteks erinevat värvi paberist ruute (või mingeid muid kujundeid), et meelde jätta tähtsaid asju nende loomise järjekorras. Suuremate lastega võib kirja panna märksõnu selles järjekorras, nagu nad tekstis ette tulevad. Täna selle tunni tähtsad sõnad on vihm, jõed, ojad. Võite teha seda “päevikut” kogu grupiga koos või igaüks oma vihikusse.



3. Meisterdamine

Kogu grupiga võid jätkata oma suurprojekti, mille käigus iga tunni alguses lisatakse üheskoos “maailma” juurde midagi uut, mille loomisest eelmine kord juttu oli. Võid innustada lapsi iga kord pilte kaasa tooma - kui räägite tunnis nt taimede loomisest, palu lastel järgmisse tundi kaasa tuua pilte igasugustest taimedest ja viljadest, mida te siis järgmise tunni sissejuhatuseks koos pildile liimite (see annab ühtlasi võimaluse korrata eelmises tunnis räägitut). Selle hoolekandmise teema juurde võiks kuuluda näiteks pildid põlluharimise riistadest, vihmaajust jms. Piisavalt suurt paberilehte pole ehk nii kerge leida, aga kasutada võib nt tapeedirulli, siis pole ruumipuudust karta.



4. Meisterdamine

Teeme palveketi tänapalvetest. Palveketi tegemiseks lõigake värvilised paberid umbes ühesuurus- teks pikergusteks ribadeks vastavalt laste või ka tänapalvete arvule. Iga laps kirjutagu riba peale lühidalt oma tänapalve. Kõik palved ühendatakse üheks ketiks järjest ribasid üksteisest läbi pannes. Ribad võib kinnitada rõngaks kas liimi või veel parem klambrilööja abil. Mida rohkem lapsi ja tänapalveid, seda ilusam pikem kett tuleb.



5. Meisterdamine (vt lisa)

Meisterda endale tänurings, et selle abil Jumalat tänada tema loodu eest. Šabloonid leiad lisast.



6. Mäng (vt lisa)

Ümbrikumäng - mängu instruksiooni leiad lisast.

4. LÕPUPALVE/ÜLISTUS:

“Täna oleme vaadelnud neid erinevaid viise, kuidas Jumal maailma ja meie eest hoolt kannab. Me oleme juba enne rääkinud võimalustest, kuidas Jumalat maailma, meie endi ja teiste elusolendite eest hoolitsemisel aidata.” *Lase lastel nimetada mõnesid neist võimalustest.*

“Milline on meie vastus kõigele sellele, mida Jumal on teinud? Kuidas me suhtume sellesse fakti, et Jumal kannab jätkuvalt hoolt meie kõikide eest ja selle maailma eest, mille ta on loonud?

Milliste sõnadega te kirjeldaksite neid tundeid, mis teis selle peale mõeldes tekivad?” *Sa ootad, et lapsed nimetaksid selliseid asju, nagu oma erilise tajumine, tänulikkus Jumala hoolitsuse eest, turvatunne ja kaitsetunne, tunne, et oled Jumala maailmas teretunud. Aita lastel oma sõnu lahti seletada.*

**Laula lastega.**

“Jeesuse armastus on nii võrratu” (Laululäte nr. 2) või

“Jumal on hea” (noot lisas)

Ütle lastele: “Kui ma tunnen ennast eriti tänuliku ja rõõmsana Jumala ees, ma püüan nimetada oma rõõmu ja tänu põhjusi enne, kui hakkan palvetama. Mis on need asjad, mille eest te tunnete end täna eriliselt tänulikena?” Lase lastel mõnesid asju nimetada. Nimeta ka ise midagi. Kui lapsed on lõpetanud, lase neil kummardadada oma pead vaikseks palveks. Palveta järgnevalt:

“Armas Jumal,

Sa oled kuulnud meid nimetamas paljusid asju, mille eest me oleme sulle tänulikud. Me oleme tänulikud ...*(nimeta mõned asjad)*. Me oleme ka tänulikud paljude selliste asjade eest, mida me pole praegu nimetanud, aga mille peale me mõtleme oma südames. Sa oled tõepoolest Jumal, kes meie eest hästi hoolt kannab, ja see paneb meid end väga erilistena tundma.

Me teame ka, et sa ootad meilt, et me aitaksime selle maailma eest hoolt kanda. Aita meid sel nädalal, kui me püüame olla head oma perekondade vastu, kui me hoolitseme oma lemmikloomade eest ja nende loomade eest, keda me iga päev kohtame, kui me kanname hoolt selle paiga eest, kus me elame, ja oma sõprade eest. Aita meil mõista, et seda tehes me näitame üles sinu armastust kogu loodu vastu.

Me palume, et sa aitaksid meil mõista, kuidas teistele oma armastust jagada. Täname selle aja eest, mida võime koos veeta siin selles paigas. Täname sind Piibli eest ja nende sõnade eest, mis aitavad meil mõista, et sina oled tõesti loonud kogu maailma ja kannad jätkuvalt selle eest hoolt. Aamen.”

ÕPPETUND 7:

JUMAL VARUSTAB MEID KASVAMISEKS JA MUUTUMISEKS

ÜLDPEALKIRI: Alguses lõi Jumal maailma

ÜLDTEEMA: Piibel loob meile pildi Jumalast kui kogu universumi loojast ja alalhoidjast ning inimesest, kes on loodud Jumala näo järele.

ESIMENE POOL: TUNNIKS ETTEVALMISTAMINE

1. PEAMINE MÕTE: Jumal tegi maailmast hea paiga elamiseks sellega, et ta varustas meid kõige vajalikuga kasvamiseks ja muutumiseks. Me tunneme rõõmu kogu loodu korrastatusest ja arenemisest ning täname Jumalat selle eest.

2. PIIBLITEKST: Laul 67:7-8
Koguja 3:1,11a
Laul 104:19-23

Kuldsalm: Koguja 3:1a “Igale asjale on määratud aeg.”

3. PIIBLI TAUSTATEAVE JA OLULISED TERMINID:

Selle nädala kirjakohtad viitavad kogu loodu püsivusele. Kasvamise ajad ja viljade valmimise ajad vahelduvad. Päev ja öö vahelduvad. Elu on pidevas muutumises, samas on kõigi nende muutuste keskel selge, et Jumal kannab kõige eest hoolt. Koguja raamatu autor viitab sellele, et sõnad on pärit Õpetajalt, ja alustab filosoofiliste arutlustega elu ja selle püsivuse üle.

muutus: millegi teistsuguseks muutumine

usaldusväärsus: kui on võimalik midagi püsivat usaldada, millegagi arvestada

4. SOOVITAVAD/VAJALIKUD PILDID

I variandi jaoks: Piltide seeria, mis kujutab lille või taime kasvamist seemnest kuni viljakandmiseni (vt lisas).

Pildid erinevas vanuses inimesest (õpetaja võiks ise otsida).

II variandi jaoks: pilt, millel on kujutatud muru, mingi veekogu, puud, linnud, mingi(d) loom(ad), inimesed, maja ja päikesepaiste. Teine pilt, millel oleks vihm, pilved, puud, keegi vihmavarjuga, linnud lendamas.

5. ÕPETAJA ISIKLIK VAIKUSHETK:

Sel nädalal alusta oma iga päeva palves, küsides Jumalalt juhatus oma grupi laste õpetamisel. Nimeta neid lapsi Jumala ees, kes sinu meelest vajavad erilist eestpalvet, ja palu Jumalal neid erilisel viisil puudutada.

Uuri ja loe Koguja raamatu 3. peatükki. Mõttele, mida kirjutaja tahab öelda. Vali igal päeval salm või kaks, et nende üle järele mõelda. Mis on sinu kogemused selle kohta, millest need salmid räägivad? Kas need seostuvad sinuga? Kas neis on midagi, mis eriliselt sinu vastu räägib? Kui sa mõtled selle üle, kuidas need salmid sinu kogemustega seostuvad, mõtle ka seda, kuidas neid oma grupi lastele selgitada. See aitab sul läbi mõelda oma isiklikud usulised arusaamad ja valmistuda efektiivsemalt laste õpetamiseks.

TEINE POOL: ÕPPETUND

1. SISSEJUHATUS:

I variant

Pane selle tunni pildid seinale või lauale nähtavale laste saabumise ajaks.

Julgusta lapsi, kes saavad, pilte vaatama ja nende üle arutlema.

Tõsta üles pilt, mis näitab taime kasvutsükli. Küsi neilt, mis pildil nende arvates toimub. Kuula laste vastuseid.

Räägi lastele, et sellel pildil on kujutatud, kuidas taim oma alguse saab ja kasvab ja lõpuks vilja kannab. Küsi neilt, kas nad enne teadsid, kuidas just selline taim kasvab. Kas nad mõtlesid, et ta on alati ühesugune, ilma seda märkamata, et ta pole kogu aeg nii suur ja ilus olnud? Palu neil rääkida lilledest ja taimedest, mille kasvamist ja õitsemist nad on näinud.

Näita pilte erinevas vanuses inimestest. Palu lastel neist rääkida. Sa võid küsida neilt, kas kellelgi on kodus väike õde või vend; kas nad on näinud mõne lapse kasvamist järgmisse vanuseastmesse. Kas nad on selle peale mõelnud, et nende ema või isa või vanaema oli ka kunagi nii väike? Aita lastel pildid järjekorda seada. Aita lastel mõista, et kasvamine kuulub Jumala plaani inimestega, taimedega ja loomadega.

II variant

Kui lapsed on saabunud, palu neil väga vaikseks jääda. Seisa nende ette ja tõsta üles pilt, millel on kujutatud päikesepaistelist päeva.

Kui oled pilti umbes ühe minuti vältel üleval hoidnud, pööra see ümber ja küsi lastelt, mida nad pildilt mäletavad. Kui nad midagi ei mäleta, näita veel korraks.

Kui lapsed on nimetanud kõik asjad, mis pildil olid, pööra pilt uuesti nende poole ja küsi:

Mis tunne teil seda pilti vaadates tekib? Vastused võivad olla erinevad. Anna võimalus kõigil vastata, kommenteeri, kui vaja. (*Sinu eesmärk on, et nad tunnetaksid korrastatud maailma, kus kõik on kaunis ja õnnelik*)

Nüüd tee samamoodi teise pildiga, millel on samuti korrastatud maailm, ainult et seekord vihma-sajus. Kui lapsed on kõik pildil olevad asjad mälu järgi nimetanud, pööra pilt nende poole ja küsi, mis tunne seda pilti vaadates tekib.

Pane mõlemad pildid seinale või mujale nähtavasse kohta. Räägi lastega sellest, kuidas me võime näha kõiki neid asju piltidel kui Jumala loomingut. Meil on selle kohta tunded, mida me näeme, ja me oleme neid tundeid ka üksteisele väljendanud. Enamasti on need head tunded, sest meil on hea meel sellest, mida Jumal on loonud. Meid on kutsutud üles ka selle kõige eest tänulikud olema.

2. PIIBLILOO JUTUSTAMINE:

Loe lastele Piiblist Koguja 3:1 ja 11a. Räägi lastega sellest, mida need salmid tähendavad.

Piibel kõneleb meile paljudest asjadest. Need piiblisalmid, millest me enne rääkisime, on pärit ühest raamatust, mis kuulub Vanasse Testamenti. Paljude muude asjade hulgas räägitakse selles raamatus sellest, kuidas Jumal on igale asjale planeerinud oma aja. Sellega mõtleb kirjutaja, et on oma aeg päikesepaiste jaoks ja selline aeg, millal päike ei paista. Millal on sellised ajad (päev, öö, pilvitus)? Sama lugu on kuuga. Koguja raamatu kirjutaja räägib nendest erinevatest aegadest (loe 3.1).

Küsi: mis on veel sellised nähtused, millel on oma aeg? (*Õpetaja: kasuta ära ideid neist Koguja 3. peatüki esimesest 8 salmist, mida sa sel nädalal lugesid! Too näiteid, nagu: kui me ei nuta, siis naerame või naeratame; kui me ei ole kurvad, oleme rõõmsad; kui me ei tunne ennast kellegi poolt armastatuna, oleme kurvad; kui me ei räägi, siis me vaikime jne*) Samad asjad on ka vastupidises vormis tõesed.

Palu lastel tähelepanelikult kuulata ja teha seda, mida ütled. Ütle nii:

Tee rõõmsat nägu

Tee kurba nägu

Kas suudad mõlemat korraga? Ei tule hästi välja.

Tee rõõmsat hõiskamise häält

Ole väga vaikselt, nii et kuuled naabri hingamist

Kas sa saad mõlemat korraga teha? Ei!

Pigista silmad kinni

Tee silmad lahti

Kas sa saad mõlemat korraga teha? Ei!

Pigista käed rusikasse

Tee peod lahti

Kas sa saad mõlemat korraga teha? EI!

See ongi see, millest Piibel meile kõneleb. Jumal on kavandanud kõik asjad selliselt, et omal ajal saab kõik vajalik tehtud. Toiduks vajaliku istutamine ja toidu kogumine toimub erinevatel aegadel, nagu õunapuu istutamine ja õunte korjamine selleks, et neid siis süüa. Suve ja talve vaheldumine on teine sarnane näide.

Kõik see tähendab muutusi. Me võime näha inimesi, loomi ja taimi kasvamas ja muutumas. Me võime näha pilvi kogunemas, vihma sadamas ja seejärel päikest paistmas. Kõik need asjad on osa Jumala plaanist maailma jaoks.

3. TEGELUSED:



1. Mäng

Lase kõigil püsti tõusta. Ütle, et nad tähelepanelikult kuulaksid sinu sõnu ja teeksid neile vastavaid liigutusi. Mängu nimi on "Mõnikord"

Mõnikord ma olen väga, väga väike (*kükitage maha*)

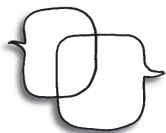
Mõnikord ma olen väga, väga suur (*tõuske kikivarvule ja sirutage käed üles*)

Mõnikord väike (*kükitage maha*)

Mõnikord suur (*tõuske kikivarvule ja sirutage käed üles*)

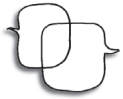
Missugune ma praegu olen (*vali üks kahest*)

Tee seda paar korda, olles ise mängujuht. Seejärel kutsu üks lastest mängujuhiks. Anna mitmele lapsele võimalus, enne kui mängu lõpetad. (*see annab lastele võimaluse mõelda neile arenguastmetele, millest just jutt oli. Samas on see hea sirutusharjutus, mis aitab neil pärast jälle vaikselt istuda*)



2. Arutelu

Kui võimalik, too kaasa mõni kasvav asi, mis oleks lastele väga tuttav ja kodune - taim, lill või oks mingite viljadega. Lase neil sellest rääkida, mida nad teavad, ja küsi siis, kuidas see illustreerib tänases tunnis räägitut. Aita neil näha seost: on aeg selleks, et taim kasvaks, ja seejärel tuleb aeg vilja kanda või õitseda, ja lõpuks on viljakoristuse aeg, millest keegi võib rõõmu tunda. Jumala plaani kuulub see, et igaks asjaks on oma aeg.



3. Arutelu

Jaga lapsed 5-6 liikmelistesse gruppidesse (kui lapsi on vähem, jaga paaridesse). Anna igale grupile arutlemiseks küsimus: Mida te mäletate Piibli loomisloost?

Anna pisut aega grupitööks. Seejärel lase igal grupil rääkida sellest, mida nad suutsid meenutada. Kui võimalik, kirjuta vastused suurele paberile seinal - püüa järgida loomisloo järjekorda; võid lastelt nõu küsida, kuhu (enne või pärast eelmisena nimetatud fakti) nende vastus kuulub. Nad ei mäleta kindlasti kõike, niisiis tuleb sul võibolla lünki täita. Aita meelde tuletada neid osi loomisloost, millest tundides konkreetselt juttu on olnud.



4. Meisterdamine (vt lisa)

Kuuse kasvamine.



5. Meisterdamine (vt lisa)

Meisterdame ussikesi.



6. Meisterdamine (vt lisa)

Voldime vesiroosi.



7. Meisterdamine (vt lisa)

Meisterdame vedruvarrega lille.



8. Laul

“Kas oled pikk või lühike...” (noot Lisas)

4. LÕPUPALVE/ÜLISTUS:

Palu lastel nimetada oma lemmikasi Jumala loodud maailmas. Aita neil mõista, et igal asjal on oma aeg, võibolla selle asja aeg on väga lühike (näiteks võilille õis või vaarika mari) ja temast saab midagi uut, ta muudab oma kuju või lakkab sootuks olemast.

Aita lastel õppida tänast kuldsalmi. Korrake seda üheskoos, kuni kõigil on selge.

Seejärel ütle: “Kui te täna siit lahkute ja kui te liigute ringi oma kodus ja igal pool mujal, mõelge sellele, kuidas Jumal on planeerinud paljud asjad muutuma ja kasvama. Vaadake ringi, kui palju on neid asju, mille puhul te märkate, et nad ei püsi täpselt samasugustena. Kui palju on neid asju, mis kasvavad või muutuvad erinevaks sellest, mis nad praegu on. Kui me võtame natuke aega enda ümber vaatamiseks, me näeme, kui väga me võime Jumala peale loota, sest Jumal on planeerinud kogu loodu sellisel imelisel viisil toimima.”

Palveta nii:

“Armas Jumal, Sinu plaan selle maailma jaoks ja meie elude jaoks on eriline. Me oleme erilised, sest sa oled meid loonud oma näo järgi. Sa oled andnud meile imepärase paiga, kus elada, täidetud ilusate asjadega igal pool meie ümber. Aita meid sel nädalal vaadata hoolega kõike seda, mida sina oled loonud, ning panna tähele kasvamist ja muutumist meie igapäevaelus. Aamen.”

ÕPPETUND 8:

KASUTAGEM TARGASTI JUMALA HÄID ANDE

ÜLDPEALKIRI: Alguses lõi Jumal maailma

ÜLDTEEMA: Piibel loob meile pildi Jumalast kui kogu universumi loojast ja alalhoidjast ning inimesest, kes on loodud Jumala näo järele.

ESIMENE POOL: TUNNIKS ETTEVALMISTAMINE

1. PEAMINE MÕTE: Jumal lõi inimese hoolt kandma kogu loodud maailma eest, mitte ainult iseenda ja teiste inimeste eest. Me saame teha igaüks oma osa Jumala loodud maailma eest hoolitsemisel.

2. PIIBLITEKST: Laul 8:4-10
Laul 115:16

Kuldsalm: Laul 8:7a “Sa seadsid ta valitsema oma kätetööd.”

3. PIIBLI TAUSTATEAVE JA OLULISED TERMINID:

Piibli erinevates kirjakohtades on sõnu, mis kutsuvad Jumala loodud inimesi üles üksteise ja kogu ülejäänud loodu eest hoolt kandma. Tänapäevane kirjakoht tuletab meile meelde, et inimesed peaksid maailma eest hoolt kandma. Kogu 8. Laul kõneleb sellest imest, et Jumal lõi inimese ja kannab tema eest tõepoolest püsivalt hoolt. See aitab meid taas näha, et inimestele on antud ülemvõim kogu ülejäänud Jumala loodud maailma üle. See paistab kätte juba 1. Moosese raamatu algusest ja kogu loomisloost. Laul 115:16 on järjekordne meeldetuletus sellest, et Jumal on maailma eest hoolitsemise andnud üle tema poolt loodud inimese kätte.

Me leiame sarnaseid kirjakohti veel Õpetussõnade 27. ja 2. Moosese raamatu 23. peatükist, kus räägitakse selle maa targast kasutamisest, mille Jumal on meie kätte andnud. Piibli kirjutajad räägivad meile maailma loomisest sellisel viisil, nagu nemad seda mõistsid. Nendes lugudes on aga alati peidus vastutus loodu eest hoolitsemise ja selle säilitamise eest, mida on rõhutatud nii elusolendite kui ka ressurside osas.

5. ÕPETAJA ISIKLIK VAIKUSHETK:

Sel nädalal loe ja mõtle 8. Laulu teemadel. Kasuta sealjuures järgnevaid juhtnööre, kas ühe või mitme sammu kaupa igal päeval

1. Loe ja korda üle laulu esimest lauset. Mõtle võimalusele kasutada seda igal päeval oma palve alguseks. Nüüd loe salmid 2-6. Mõtle selle üle, mida need salmid sulle ütlevad. Kas on tõepoolest uskumatu, et Jumal suudaks nii paljude inimeste eest hoolt kanda? Lõpeta oma vaikne aeg palvega.
2. Kui alustad, korda taas laulu esimest lauset. Nüüd loe salmid 6-9. Mõtle selle üle, mida lugesid: Mida tahab psalmist sellega öelda? Mida tähendab SINU jaoks valitseda kogu Jumala loodu üle? Lõpeta palvega, korrates esimest lauset.
3. Loe kogu laul. Mõtle vajadusel üksikute osade üle selles. Kirjutaja kajastab Jumala majesteetlikkust ja inimese väarikust, kes on Jumala poolt loodud. Kuidas on selle laulu lugemine ja sellesse süüvimine aidanud sind mõista Jumala plaani tema loodu jaoks?

TEINE POOL: ÕPPETUND

1. SISSEJUHATUS:

Kui võimalik, aseta enne laste saabumist asju ruumis nii, et need selgesti ei oleks oma õigetel kohtadel. Näiteks võid raamatud, mis tavaliselt on riulis, põrandale panna, või lauad seinte äärde ja toolid segiläbi ruumi keskele, või tuua ruumi rohkesti asju, mida seal tavaliselt ei ole olnud (riideid, nõusid, pliiatseid-pabereid segamini siia-sinna).

Kui lapsed saavad, kutsu nad sisse. Ütle kõigile, et ruum on väga segamini ja sa palud neilt abi selle kordategemisel ja asjade panemisel sinna, kus on nende õige koht: asjad, mis sellesse ruumi ei kuulu, võib panna näiteks suurde pappkasti või mingisse kindlasse kohta ruumis, mille sa neile kätte juhata.

Kui ruum on taas korras, kutsu lapsed ringi põrandale või laua äärde. Kuni nad kogunevad, räägi sellest, kui hästi nad on ruumi ära koristanud ja kui tublid töötegijad nad on. Kui kõik on kogunenud, alusta tundi.

Räägi lastega sellest, miks ruum vajas koristamist. Sa võid neile ka öelda, et sa ruumi meelega segi ajasid. Sest täna tahame rääkida sellest, kuidas Jumala andide eest hoolt kanda, ja sa tahtsid tänast tundi alustada sellega, et üheskoos ruumis olevate asjade eest hoolt kanda. Küsi lastelt: “Kas te teadsite, et Jumalal oligi algusest peale selline plaan, et inimesed maa peal peavad Jumala loodud maailma eest hoolt kandma?” (*Mõned ütlevad jah, mõned ei*). Räägi lastele, et Piibel aitab meil teada saada, et selline oligi Jumala plaan.

2. PIIBLILOO JUTUSTAMINE:

Loe lastele Piiblist salmid 8. Laulust. Kuna oled sel nädalal seda kirjakohta hoolega uurinud, oled sa võimeline aitama neil mõista, mida laulu kirjutaja on tahtnud öelda. Räägi lastega oma arusaamisest ja mõtetest sellisel viisil, et see oleks neile mõistetav. Aita neil mõista, et on imeline, et Jumal meid kui inimolendeid nii väga armastab ja on andnud kogu maailma meie hoole alla.

Paljud lapsed on tõenäoliselt olnud abiks kodustes toimetustes ja õppinud seda, kuidas asjade eest hoolt kanda. Kui neil on väiksemaid õdesid-vendi, on nad võibolla õppinud abiks olema ka nende eest hoolitsemisel. Kui neil on mõni lemmikloom, on nad võibolla õppinud teda jootma, söötma, või temaga jalutamas käima. Nad on tõenäoliselt olnud abiks majapidamistöodes, nõudepesemises või toiduvalmistamisel loomuliku osana pere-elust. Nad võivad omaenda ja oma pereliikmete kogemustest leida rohkeid näiteid hoolikandmise ja hoolitsemise kohta. Samas ei pruugi neil olla kogemusi maailma eest hooli kandmises laiemas mõttes. Jumala kavatsus oli algusest peale selline, et inimene otseses mõttes hoiab silma peal maailmal ja selle ressurssidel.

3. TEGELUSED



1. Küsimused

Jutusta lugu:

Ema saatis lapsed poodi leiba tooma. Õeke võttis vennakese käest kinni ja nii nad siis läksid. Poodi just toodi leiba. Kui hästi see lõhnas! Lapsed küsisid poemüüjalt leiva ja vennake võttis kohe ampsti! leiva küljest: Küll oli maitsev! Vennake tänas poemüüjat selle eest, et ta nii maitsvat leiba müüb. Aga poetädi ütles selle peale, et tema ju ainult müüb seda leiba, mida leivaauto pealt just praegu poodi kantakse - tänagu lapsed hoopis neid mehi, kes leivakaste poodi kannavad! Lapsed jooksid ruttu leivaauto juurde ja tänasid mehi, et nad nii maitsva leiva poodi tõid.

Mehed vastasid, et nemadki pole seda leiba teinud, nemad ainult veavad leiba poodidesse laiali - te, lapsed, peaksite hoopis pagarit tänama, kes leiba küpsetab!

Lapsed jooksid nüüd pagari juurde ja hüüdsid juba eemalt: "Hea pagarionu, aitäh selle maitsva leiva eest, mida mehed leivaautoga poodi veavad ja poemüüja seal siis kõigile müüb!" - Aga pagarionu vastas, et temagi pole see õige mees, keda leiva eest tänada. Tänada tuleks ikka möldrit - kui mölder veskis nii head jahu ei jahvataks, poleks võimalik ka seda head leiba küpsetada. Nii ta soovitas lastel minna möldrit tänama.

Nüüd jooksid lapsed veski juurde, kus mölder, üleni valget jahutolmu täis, viljateri jahvatas.

"Möldrionu, möldrionu, me tulime leiva eest tänama, mida poetädi meile müüb - see on nii maitsev!"

Kui mölder jäi neile otsa vaatama, jätkasid nad: "Me oleme juba tänanud poetädi ja neid mehi, kes leiva poodi toovad, ja pagarit, kes leiba küpsetab, aga nad kõik ütlevad, et nemad pole need õiged inimesed, keda leiva eest tänada." Mölder mõtles veidike ja seletas siis lastele, et ega temagi pole see kõige õigem, keda leiva eest tänada. Selleks, et tema saaks jahu jahvatada, on ju tarvis viljateri, neid aga kasvatab põllumees suure põllu peal.

Lapsed läksid nüüd veelgi edasi. Ja tõesti nägid nad varsti, et üks onu viskas põllu peal viljateri mulda. See onu oligi põllumees, kes parajasti külvas. Lapsed olid rõõmsad, et olid leidnud selle kõige õigema inimese, keda leiva eest tänada. Aga ka põllumees ei pidanud ennast kõige õigemaks. Ta tahtis lastele kõik algusest peale ära seletada. Ta näitas oma peopesal olevat väikest viljatera ja rääkis, et kõik saab alguse sellest väikesest terakesest, mille Taevaisa meile maailma loomisel andis. Kui neid terakesi on piisavalt palju, saab mölder nendest jahu jahvatada, pagar jahust leiba küpsetada, mehed leiva poodidesse viia ja poetädi seda kõigile müüa.

"Aga sellega lugu veel ei lõpe, et Taevaisa meile kord selle viljatera andis," rääkis põllumees edasi.

"Mina külvan nüüd need terakesed siia mulda ja siis hakkavad nad idanema ja seejärel kasvama.

Aga nüüd on jälle Taevaisa abi tarvis - ta soojendab põldu päikesega ja kastab vihmaga. Nii kasvavad terakestest pikad kõrred, mille otsas on uhked viljapead ja igaihe sees neist on palju-palju viljateri, millest saab palju-palju jahu ja leiba."

Põld oli suur, päike paistis soojalt ja lapsed jäid mõttesse. Ja siis hüüdsid mõlemad nagu ühest suust: "See on Taevaisa, keda tuleb tänada leiva eest! Tema on loonud viljatera, tema kannab hoolt ka selle eest, et päike paistaks ja vihma sajak ja viljateradest kasvaks palju uusi viljaterasid, nii et leiba jätkuks kõigile."

(vana lastejutu järgi ümber jutustanud Ingrid Sõber)

Mis juhtus selles loos?

Kuidas erinevad inimesed selles loos üksteise tööd hindavad?

Kuidas seletab põllumees lastele leiva saamise lugu?

Mida saavad inimesed selleks teha, et vili hästi kasvaks?

Mida teeb Jumal selleks, et vili saaks kasvada?

Keda sina tavaliselt tänad heade asjade eest?

Mis on sellised asjad meie ümbruses, mida Jumal on loonud ja mille eest me võiksime hoolt kanda?

(Lapsed võivad nimetada paljusid asju - sa võid ise lisada, kui on midagi olulist nimetamata jäänud)

Millised on need asjad või inimesed, mille või kelle eest te olete aidanud hoolitseda?

Lase lastel vastata ja kiida igaiht.



2. Mäng õues

Mine lastega õue. Anna korraldus, et nad liiguksid ringi kahe- või kolmekaupa, määrates igale grupile piirkonna. Lase neil otsida sellest piirkonnast asju, mille eest oleks vaja hoolt kanda. Ütle, et kui nad näevad midagi, mille eest on võimalik kohe selsamal hetkel hoolt kanda (nagu millegi üles korjamine, mis on vales kohas, kellegi aitamine mingis tegevuses vms), võivad nad seda kohe ka teha. Anna aega umbes 10 minutit. Kui aeg on möödas, kutsu lapsed kokku ja minge klassiruumi tagasi. Kui kõik on kogunenud, anna kõigile aega rääkida asjadest, mis vajasid korraldamist. Siis innusta neid edasi mõtlema selle suunas, mida nad veel oleksid võinud teha, et oma hoolitsust väljendada.



3. Räägime lapse eest hoolitsemisest

Kutsu ema väikese beebiga klassi. Pane ta klassi ette istuma. Räägi lastele, et oled ta külla kutsunud oma beebit näitama ja lastega juttu vestma. Küsi emalt selliseid küsimusi, nagu: Kui vana see beebi on? Mis ta nimi on? Kas tal on õdesid-vendi (mõned neist võivad istuda sinu klassis!) Kes tavaliselt beebi eest hoolitseb? Mis on esimene asi, mida tuleb teha hommikul, kui beebi ärkab? Kuidas see hoolitsemine ülejäänud päeva vältel välja näeb? (aita lastel mõista, et beebi vajab väga hoolitsust - nii väikesena ta ei jääks ellu, kui keegi teda ei riietaks, tal mähkmeid ei vahetaks, ei puhastaks ega toidaks ega armastaks). Paku lastele võimalus küsimusi esitada selle kohta, kuidas beebi eest hoolitseda.



4. Mäng

Palu lastel püsti tõusta. Seejärel palu neil silmad kinni panna ja kaks sammu tagurpidi astuda. Luba neil nüüd silmad avada ja küsi: Kuna te ei näinud midagi, kas oleks olnud parem neid samme astuda, kui ma oleksin teid aidanud?

Nüüd pange parem käsi selja taha. Püüdke teineteise kätt suruda vasaku käega. Küsi: kas oli veider vale käega kätt suruda?

Nüüd tõstke parem jalg enda ette üles ja võtke parema käega sellest kinni. Seiske sellisel viisil vaikselt terve minut. Küsi: kas oli raske tasakaalu hoida ainult ühel jalal seistes?

Luba lastel uuesti istuda. Küsi neilt, kas pärast selliste harjutuste tegemist sai neile selgemaks, et mõnikord vajavad inimesed meie hoolitsust sellepärast, et neil on mingi probleem. (võid meelde tuletada tegelust, mida tunnis tegite, ja küsida: kas te kogesite väljas olles, et alati on asju, mis vajavad hoolt? Või: kas te saite teada, kui palju hoolitsust vajab üks väike beebi?)



5. Laul

Laula lastega Miski pole ise tulnud (Laululäte nr.7) ja/või Jumal on loond (Päevaviisid lk.24)



6. Mõistatus (vt lisa)

Ristsõnamõistatus.



7. Meisterdamine (vt lisa)

Meisterdame ruumilise pildi. Šabloonid on kahel lehel.

4. LÕPUPALVE/ÜLISTUS:

Jumala plaani kuulub see, et meie kannaksime hoolt selle maailma eest ning selles elavate inimeste eest. Jumal ootab meilt, isegi kui oleme alles lapsed, et näitaksime üles armastust ja hoolitsust. Küsi lastelt, kas nad oskavad öelda, mida nad vajavad selleks, et olla rohkem hoolitsevad?

Lõpetades seda tundi kutsu lapsi üles tähele panema inimesi, loomi ja teisi Jumala loodud maailma osi, kes või mis selle nädala vältel hoolitsust vajavad. Võibolla saavad nad palju ära teha selleks, et Jumalat maailma eest hoolitsemises aidata.

“Me oleme õppinud palju asju meie maailma kohta ja Jumala kohta, kes selle kõik on loonud. Me oleme õppinud, kuidas me võiksime hoolt kanda Jumala loodud maailma eest ja oleme hoolega püüdnud seda ka teha. Meil on olnud lõbus ja me oleme üheskoos laulnud, teinud igasuguseid asju ja töötanud ja üksteisega oma mõtteid jaganud.

Tänase tunni lõpetuseks tahame väljendada Jumalale oma tänu selle imelise maailma eest, mille ta on loonud. Me palvetame nüüd üheskoos niiviisi: (*õpeta, mida teha*)

Me langetame oma pead ja suleme silmad. Mina nimetan midagi, mille eest me võiksime Jumalat tänada, ja teie palvetate kas häälega või vaikselt oma südames ja mõtetes. Siis ma nimetan järgmise asja, mille eest tänada. Kui me oleme lõpetanud, ma lõpetan palve.

Jumal, me täname sind kõigi nende inimeste eest - (*nimed*), kes meie eest hoolitsevad (Vaikus)

Jumal, me täname sind selle erilise osa eest sinu loodust, mis meile kõige enam meeldib (*igaiüks nimetab midagi meeldivat*). (Vaikus)

Jumal, kuule mu palvet nende inimeste eest, kes mulle armsad on (*nimed*) (Vaikus)

Jumal, tänu sulle, et oled tähele pannud meie palveid ja mõtteid. Tänu sulle selle imelise maailma eest, mille sa oled loonud. Aita meil meeles pidada, et sa seda heaks nimetasid ja meil on oma osa selle hea maailma säilitamises. Aita meil elada sinu sõpradena ja sõpruses kõigi inimestega enda ümber. Aita meil sinu heast maailmast rõõmu tunda. Aamen

KASUTATUD KIRJANDUS

1. New Invitation, 1994-96, Grades 1-2.
2. New Invitation, Winter 97-98, Grades 1-2.
3. Steinberg. Paberist volimine. Tallinn: 1984.